Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIX. SERIA II. Nr. 7462 | 6 PAGINI — 30 BANI | JOI 17 MAI 1973

Constituirea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, la 16 mai 1973 a avut loc ședința de constituire a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României, organ permanent de partid și de stat, creat în urma hotărîrii Conferinței Naționale a P.C.R. și în baza Legii adoptate recent de Marea Adunare Națională.

Potrivit legii, membrii Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, în număr de 259, au fost desemnați de: Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Consiliul de Miniștri, Marea Adunare Națională, Uniunea Generală a Sindicatelor din România, conferințele pe țară ale cadrelor de conducere din centralele industriale, mari întreprinderi, întreprinderi de comerț exterior, Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, academiile de științe, institutele de învățămînt și Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești și Centrocoop. **(Componența Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale se publică în pagina a II-a).**

După constituirea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale s-a trecut la alegerea organelor de conducere a acestuia.

La propunerea tovarășului Ion Gheorghe Maurer, în funcția de președinte a fost ales tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**. Propunerea a fost primită cu vie satisfacție, cu îndelungi aplauze și aprobată în unanimitate.

Ca prim-vicepreședinte a fost ales tovarășul **Ion Gheorghe Maurer**, iar vicepreședinți — to

(Continuare în pag. a II-a)

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși,

Constituirea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României reprezintă un moment important în realizarea măsurilor de perfecționare a conducerii și planificării activității societății noastre socialiste, în concordanță cu hotărîrile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale a Partidului din 1972.

Din componența și atribuțiunile stabilite prin Legea consiliului, se poate reține faptul că acesta este o expresie consecventă a politicii partidului de atragere continuă la soluționarea marilor și complexelor probleme ale dezvoltării societății noastre socialiste, a celor mai bune cadre din diferite sectoare de activitate, a reprezentanților tuturor categoriilor sociale.

Totodată ,componența și atribuțiunile Consiliului constituie o expresie grăitoare a politicii partidului de lărgire continuă a democrației socialiste.

Este de înțeles că pe măsură ce facem noi pași pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, luăm și măsurile corespunzătoare, creăm cadrul organizatoric adecvat pentru participarea directă la conducerea societății, la elaborarea politicii interne și externe a statului, a maselor largi populare, a celor mai de răspundere cadre din diferite sectoare de activitate, a reprezentanților clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității și ai celorlalte categorii sociale.

Prin constituirea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale facem un nou pas în această direcție. Fără îndoială că va trebui să acționăm în continuare spre a asigura condițiile organizatorice cele mai corespunzătoare pentru participarea maselor populare, a tuturor oamenilor muncii la întreaga activitate de conducere a societății noastre. Aceasta constituie o cerință de bază a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a adîncirii democrației socialiste — factor de o deosebită importanță în întreaga noastră activitate.

Prin Lege sînt stabilite principalele sarcini și atribuțiuni ce-i revin Consiliului, în viața economico-socială a societății românești. În primul rînd, el este chemat să ajute conducerea de partid și de stat, Comitetul Central, Consiliul de Stat și guvernul în studierea diferitelor fenomene mai importante ale societății noastre, în prezentarea unor propuneri, pe baza studiilor efectuate, care să țină seama de cerințele legilor obiective, de stadiul în care se găsește societatea noastră socialistă și să asigure astfel înfăptuirea în cît mai bune condiții a programului de dezvoltare a României pe calea socialismului și comunismului.

În al doilea rînd, în mod expres Consiliului îi revine sarcina ca, în cadrul acestor studii generale, să elaboreze prognozele pe termen îndelungat privind dezvoltarea economică și socială, organizarea întregii activități, ținînd seama de considerentele la care m-am referit.

De asemenea, Consiliului îi revine sarcina de a analiza și de a-și spune părerea asupra planurilor cincinale și a planurilor anuale, în context cu prevederile din prognoze, cu schimbările care au loc în decursul activității practice de înfăptuire a sarcinilor stabilite, prezentînd propuneri corespunzătoare Comitetului Central, Consiliului de Stat sau Consiliului de Miniștri.

Este prevăzut ca, totodată, Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale să prezinte direct Marii Adunări Naționale observațiile și propunerile sale la planurile anuale și alte legi importante economice, în așa fel încît Marea Adunare Națională să poată să judece planurile și celelalte legi economice mai importante pe baza unor concluzii cît mai aprofundate, cît mai autorizate. Aceasta va constitui o garanție în plus că legile adoptate vor corespunde într-o măsură tot mai mare cerințelor obiective ale dezvoltării, în ritm înalt a societății noastre socialiste.

Este de înțeles că în întreaga sa activitate Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice Sociale trebuie să se călăuzească permanent de hotărîrile Congreselor partidului, ale Conferințelor Naționale, ale Comitetului Central al partidului, ținînd seama de faptul că întreaga orientare a dezvoltării societății noastre este stabilită de organele corespunzătoare ale partidului, — forța politică conducătoare a societății noastre. Dar, așa cum am menționat mai înainte, pornind de la aceste orientări și de la linia generală politică elaborată de congrese, conferințe naționale și Comitetul Central, Consiliul Suprem va trebui, la rîndul său, să ajute prin studiile pe care le va efectua la o bună documentare în întocmirea programelor și a măsurilor

(Continuare în pag. a II-a)

În pagina a 3-a

125 de ani de la Revoluția din 1848

ȚARA ÎNTREAGĂ O CÎMPIE A LIBERTĂȚII

Publicăm un grupaj de documente și alte materiale dedicat evenimentelor revoluționare pașoptiste petrecute în Transilvania, ilustrate prin memorabilul moment al istoricei Adunări de la Blaj.

Astăzi, în jurul orei 10,30, posturile noastre de radio și televiziune vor transmite în direct de la Blaj adunarea populară organizată pe Cîmpia Libertății, cu prilejul împlinirii a 125 de ani de la Revoluția din 1848 în Transilvania.

INTERVIUL

acordat de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România,

NICOLAE CEAUȘESCU,

scriitorului și publicistului italian

Alberto Moravia

După cum s-a anunțat, la 12 mai, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit pe scriitorul și publicistul italian Alberto Moravia, căruia i-a acordat un interviu pentru revista „L'Espresso".

INTREBARE : *România se numără printre țările socialiste cu cea mai intensă dezvoltare economică și socială. Cum prevedeți în viitor dezvoltarea economică a României în raport cu țările socialiste și cu cele capitaliste ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România depune eforturi susținute pentru a-și dezvolta într-un ritm intens economia, întreaga viață socială. În ultimii ani, economia țării noastre a crescut într-un ritm de circa 12 la sută, ceea ce creează posibilitatea realizării într-un timp mai scurt a obiectivului trasat de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională privind apropierea României de țările cu o economie dezvoltată și ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Trebuie să menționez că prevederile actualului plan cincinal se realizează în condiții bune ; în primele patru luni ale acestui an avem un ritm de dezvoltare de peste 14 la sută, superior nu numai prevederilor planului, ci și obiectivelor suplimentare stabilite de Conferința Națională. Avem în vedere să continuăm și în următorii 10—15 ani dezvoltarea în ritm intens a industriei, agriculturii, a întregii economii. Apreciem că în această perioadă ne vom apropia mult de nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

Realizarea acestor obiective impune o colaborare largă cu țările socialiste — ceea ce și face de altfel România — precum și cu celelalte state, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Dorim să participăm activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori, la cooperarea economică, la realizarea în lume a unor relații economice care să asigure lichidarea decalajului dintre țările dezvoltate și țările rămase în urmă, la apropierea nivelului lor de dezvoltare. Considerăm că aceasta este o condiție esențială pentru realizarea destinderii și păcii în lume.

(Continuare în pag. a II-a)

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

● *Tovarășul Sergio Segre*

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a primit, miercuri, 16 mai, pe tovarășul Sergio Segre, membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Italian, șeful secției externe a C.C. al P.C.I., care se află în vizită în țara noastră, la invitația C.C. al P.C.R.

A participat tovarășul Ștefan Andrei, secretar al C.C. al P.C.R.

Cu acest prilej, oaspetele a adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu un salut frățesc din partea tovarășilor Luigi Longo, președintele Partidului Comunist Italian, și Enrico Berlinguer, secretar general al P.C.I.

Mulțumind cu cordialitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a transmis un salut tovărășesc și cele mai bune urări tovarășilor Luigi Longo și Enrico Berlinguer.

În cadrul convorbirii, care s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă prietenie, au fost abordate unele probleme de interes comun privind mișcarea comunistă și muncitorească, viața politică internațională, dezvoltarea în continuare a relațiilor de colaborare dintre P.C.R. și P.C.I., dintre România și Italia.

De ambele părți s-a exprimat satisfacția pentru raporturile frățești, de solidaritate internaționalistă, de stimă și respect reciproc statornicite între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Italian, evidențiindu-se voința comună de a le amplifica și diversifica în folosul celor două țări și popoare, în interesul unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale, al tuturor forțelor muncitorești și democratice, al întregului front antiimperialist.

● *Reprezentantul Radioteleviziunii italiene*

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit, miercuri dimineața, pe Demetrio Volcic, corespondentul permanent la Viena al Radioteleviziunii italiene.

La primire au fost de față tovarășii Cornel Burtică, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., și Constantin Mitea, consilier al președintelui Consiliului de Stat.

Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat un interviu filmat pentru televiziunea italiană.

● *Ziaristul italian Giuseppe Boffa*

Miercuri după-amiază, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit pe Giuseppe Boffa, comentator special al ziarului „L'Unita".

La întrevedere au participat tovarășii Ștefan Andrei, secretar al C.C. al P.C.R., și Constantin Mitea, consilier al președintelui Consiliului de Stat.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat, cu acest prilej, un interviu pentru ziarul „L'Unita".

SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ÎNALTE DECORAȚII

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat, a înmînat, miercuri, în cadrul unei solemnități, înalte decorații ale Republicii Socialiste România, Uzinei de pompe București și Fabricii de timbre, unor muncitori, maiștri, tehnicieni și ingineri de la aceste întreprinderi, precum și Institutului de arhitectură „Ion Mincu" și unor cadre didactice ale institutului, pentru contribuția activă adusă la opera de edificare socialistă și merite deosebite în muncă, cu prilejul aniversării unei anumite, îndelungate a acestor unități.

La solemnitate au fost prezenți tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț, Gheorghe Cioară, Dumitru Popescu, membri ai guvernului, rectori ai unor instituții de învățămînt superior, alte persoane oficiale.

Tovarășul Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, a dat citire decretelor de decorare.

Pentru contribuția adusă la industrializarea țării și participarea activă a colectivului Uzinei de pompe-București la opera de construire a socialismului, cu prilejul aniversării a 90 de ani de activitate neîntreruptă, acestei vechi întreprinderi bucureștene i-a fost conferit Ordinul Steaua Republicii Socialiste România, clasa I.

Cu același prilej, pentru merite deosebite în opera de con-

(Continuare în pag. a V-a)

Doresc ca, în numele Comitetului Central al Partidului, al Consiliului de Stat, al Consiliului de Miniștri, al meu personal, să adresez calde felicitări colectivelor de oameni ai muncii de la Uzina de pompe București și de la Fabrica de timbre, pentru distincțiile ce le-au fost înmînate cu prilejul împlinirii a 90 și respectiv a 100 de ani de existență a întreprinderilor lor.

De asemenea, doresc să adresez felicitări tuturor profesorilor și studenților Institutului de arhitectură „Ion Mincu" cu prilejul înmînării distincției acordate institutului la împlinirea a 75 de ani de existență a învățămîntului de arhitectură în România. Felicit totodată, în mod călduros pe toți tovarășii care au primit astăzi înalte distincții ale Republicii Socialiste România, pe toți muncitorii și țăranii, pe profesorii care au fost distinși cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România (Aplauze).

Acordarea acestor înalte ordine atît uzinelor respective și institutului de arhitectură, cît și oamenilor muncii și profesorilor constituie o expresie a aprecierii pe care partidul și guvernul o dau activității depuse de aceste colective în domeniile respective. Avem, într-adevăr, rezultate bune în toate domeniile de activitate. Mă bucură faptul că oamenii muncii de la Uzina de pompe București au întîmpinat împlinirea a 90 de ani de existență a întreprinderii cu rezultate remarcabile, că vor încheia cincinalul — așa cum a arătat directorul uzinei — cu succese deosebite. Doresc să urez întregului colectiv, comuniștilor din această uzină succese tot mai mari în realizarea sarcinilor ce le revin. (Aplauze).

Mă bucură, de asemenea, faptul că și colectivul Fabricii de timbre are rezultate bune în activitatea sa, că, la fel ca toți oamenii muncii din acest sector de activitate, din toate ramurile de altfel, depune eforturi pentru a contribui la realizarea în bune condițiuni a cincinalului. Urez, de asemenea, acestui colectiv, comuniștilor, succese tot mai mari în activitatea lor. (Aplauze).

În ce privește institutul de arhitectură, dăm o înaltă apreciere rezultatelor pe care le are în formarea unor serii întregi de generații de arhitecți, contribuției pe care aceștia o aduc la dezvoltarea țării, la realizarea unor construcții ce îmbină în mod armonios tradiționalul cu utilul, frumosul cu economicitatea.

Aș dori, de asemenea, să urez tuturor profesorilor și studenților succese tot mai mari în activitatea lor. Aniversarea a 75 de ani de învățămînt de arhitectură să constituie pentru ei un imbold de a acționa pentru perfecționarea continuă a activității. Vă urez dumneavoastră, comuniștilor, succese tot mai mari în activitatea pe care o desfășurați. (Aplauze).

Încă o dată, doresc să exprim convingerea conducerii partidului și statului că toți oamenii muncii din întreprinderile decorate astăzi, cadrele didactice și studenții de la Institutul de arhitectură vor depune toate eforturile pentru a contribui la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea, de Conferința Națională, în vederea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, a ridicării bunăstării și făuririi fericirii întregului nostru popor.

Vă urez tuturor succese tot mai mari ! Transmiteți colectivelor dumneavoastră cele mai bune urări de sănătate și fericire ! (Aplauze).

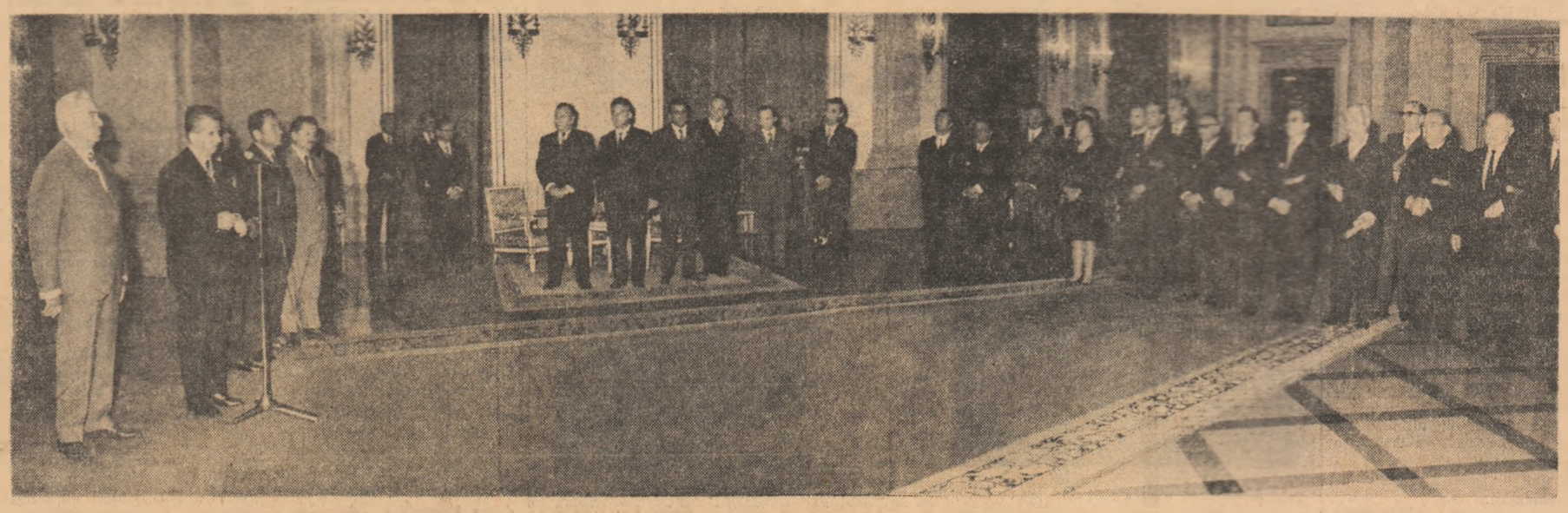

În pagina a 4-a

ORIZONT CULTURAL

- LITERATURĂ — VOCAȚIA LECTURII
- TEATRU — „FURTUNA"
- PLASTICĂ — CATARGI — CLASICISMUL CA STARE DE SPIRIT
- FILM — „CEAȚA"

CONSTITUIREA CONSILIULUI SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE A ROMÂNIEI

(Urmare din pag. I)

varășii Ilie Verdeț, Manea Mănescu, Gheorghe Cioară, Iosif Uglar, Gheorghe Oprea; ca secretar general — tovarășul Emilian Dobrescu.

În continuarea lucrărilor Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale au fost aleși președinții secțiunilor, după cum urmează: secțiunea pentru baza de materii prime, combustibil și energetică — Maxim Berghianu; secțiunea pentru industria metalurgică și construcții de mașini — Gheorghe Oprea; secțiunea pentru industria chimică — Miron Constantinescu; secțiunea pentru construcții, materiale de construcții, silvicultură și industria lemnului — Janos Fazecaș; secțiunea pentru bunuri de larg consum — Leonte Răutu; secțiunea pentru agricultură, industria alimentară și ape — Gheorghe Pană; secțiunea pentru transporturi și telecomunicații — Emil Drăgănescu; secțiunea pentru relații economice externe și cooperare internațională — Ion Pățan; secțiunea pentru știință, tehnologie și protecția mediului înconjurător — Ioan Ursu: secțiunea pentru nivelul de trai al populației, comerț interior, turism, prestări de servicii către populație — Virgil Trofin; secțiunea pentru demografie și forță de muncă, asistență socială și ocrotirea sănătății — Emil Bodnaraș; secțiunea pentru învățămînt, educație și cultură — Paul Niculescu-Mizil; secțiunea pentru sistematizarea și dezvoltarea economico-socială a teritoriului — Gheorghe Cioară; secțiunea financiară — Gheorghe Rădulescu; secțiunea pentru problemele apărării naționale — Ion Ioniță.

Președintele, prim-vicepreședintele, vicepreședinții și secretarul general, precum și președinții secțiunilor, constituie, în conformitate cu legea, Biroul Permanent al Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României.

În cadrul ședinței s-au constituit, de asemenea, secțiunile. Consiliul aprobînd în unanimitate componența lor. Din aceste secțiuni fac parte atît membri ai Consiliului, cît și activiști de partid, de stat, din economie și specialiști.

În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

★

În aceeași zi au avut loc ședințe ale celor 15 secțiuni ale Consiliului, în cadrul cărora s-au ales vicepreședinții și secretarii și s-au precizat problemele concrete de muncă ce le revin.

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. I)

stabilite de organele conducătoare de partid. De altfel, însăși componența Consiliului reclamă și impune acest lucru.

În centrul activității trebuie să stea preocuparea pentru asigurarea dezvoltării în ritm înalt a forțelor de producție, — factor primordial al întregii dezvoltări a societății noastre socialiste — punînd desigur pe prim plan industria, agricultura, cele două ramuri principale ale economiei românești.

O atenție deosebită va trebui să acorde Consiliul problemelor științei, învățămîntului, culturii — factor de o deosebită importanță pentru progresul general al societății noastre, fără de care nu se poate concepe nici dezvoltarea rapidă a forțelor de producție și, de altfel, nici un succes în oricare domeniu de activitate.

Preocupîndu-se de toate acestea, Consiliul va trebui desigur să aibă în vedere să se înfăptuiască neabătut politica partidului de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, să se asigure ca, pe măsura dezvoltării forțelor de producție și a creșterii bogăției naționale, să se realizeze și sporirea veniturilor directe ale oamenilor muncii, precum și intensificarea cheltuielilor și a acțiunilor sociale menite să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregului nostru popor. Aceasta trebuie să constituie o preocupare permanentă, deoarece, după cum se știe, însuși țelul politicii partidului nostru, al socialismului, este tocmai ca întreaga activitate, tot ceea ce facem să servească bunăstării și fericirii întregului nostru popor.

O atenție deosebită va trebui acordată înfăptuirii politicii partidului de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe teritoriul țării, pornind și de la considerente economice și sociale. E necesar să subliniem acest lucru și să acordăm atenția corespunzătoare acestei probleme, deoarece se știe că, cu toate rezultatele bune pe care le-am obținut îndeosebi în perioada planului cincinal 1966—1970 și în acest cincinal, mai avem încă multe de făcut pentru a realiza o dezvoltare corespunzătoare a tuturor zonelor, a tuturor județelor țării noastre, pentru asigurarea apropierii în continuare a activității industriale de zonele mai rămase în urmă.

Desigur, această preocupare ridică probleme de economicitate, dar noi trebuie să avem în vedere și problemele sociale. Trebuie să [illegible] în mod corespunzător considerentele de economicitate, de eficiență cu cele de ordin social — și pe care trebuie să le avem permanent în vedere în stabilirea repartizării forțelor de producție pe teritoriu. Desigur, se poate ca la un moment dat unele calcule economice să ne demonstreze că e mai eficient să construim o întreprindere sau alta într-un centru existent; dar dacă ținem seama și de forța de muncă și de necesitatea de a asigura rămînerea în zonele și în județele respective a populației, vom constata că trebuie să acordăm cîte o dată prioritate considerentelor de ordin social. Insist asupra acestor probleme pentru că tocmai acum elaborăm planul anual, elaborăm și prognozele, și cincinalul, și trebuie să ținem seama de toate acestea.

În fine, este de înțeles că Consiliul va trebui să acorde o atenție corespunzătoare problemelor sistematizării teritoriului, a orașelor și satelor. Vorbind de sistematizarea și organizarea teritoriului, am în vedere o înțelegere, ceva mai largă, de a acorda atenția cuvenită tuturor problemelor care concură la buna organizare a țării noastre, a teritoriului, la folosirea corespunzătoare a condițiunilor naturale, la protejarea și dezvoltarea lor, la utilizarea rațională a apelor și la o bună organizare a întregului sistem hidrotehnic, după o concepție unitară și pe baza unui program bine studiat și elaborat, la rezolvarea problemei drumurilor; în sfîrșit, am în vedere toate problemele legate de organizarea și sistematizarea, pe baze științifice, a teritoriului, dezvoltarea orașelor și satelor noastre. Ținem seama că societatea [illegible] și comunistă trebuie să asigure din toate punctele de vedere condițiuni corespunzătoare de muncă și de viață tuturor locuitorilor patriei noastre.

Avînd deci un cîmp atît de vast de activitate, fiind de altfel — însăși prin denumirea sa — un organism economico-social, Consiliul va trebui deci să aibă în vedere întotdeauna crearea condițiunilor corespunzătoare pentru afirmarea principiilor eticii, echității socialiste în întreaga noastră viață socială, pentru afirmarea capacităților personalității umane, a omului, — una din preocupările, de asemenea, importante ale societății pe care o edificăm.

Lucrînd ca un organ de partid și de stat, este de înțeles că, în fond, Consiliul își va desfășura activitatea sub conducerea nemijlocită a Comitetului Central al partidului, a Comitetului Executiv, în toate domeniile de activitate.

În ce privește secțiunile, ele sînt chemate ca fiecare în domeniul său de activitate — așa cum este definit prin constituirea comisiilor — să studieze temeinic problemele, să atragă și alți specialiști, care nu sînt în comisii, la analizarea și studierea tuturor problemelor. De altfel, însuși Consiliul, ca atare, va trebui să pornească de la necesitatea de a se sprijini permanent pe un larg activ, pe atragerea în studierea și pregătirea diferitelor propuneri a specialiștilor, a oamenilor de știință din diferite domenii de activitate. În acest sens, fără îndoială că diferite institute de cercetare și proiectare, diferite facultăți și catedre din învățămîntul superior vor trebui să fie atrase în mod mai activ decît pînă acum la elaborarea tuturor propunerilor ce vor fi făcute. Totodată, aș dori să atrag atenția că va trebui asigurată o largă consultare a oamenilor muncii — a muncitorilor, țăranilor, inginerilor și specialiștilor din diferite domenii și sectoare de activitate — în așa fel încît propunerile pe care le vor prezenta secțiunile și, apoi, Consiliul Suprem să fie expresia unei conlucrări strînse și a unei participări active a maselor largi populare, a celor mai buni specialiști. Aceasta va da și garanția că măsurile ce le vom adopta vor corespunde cît mai bine — fără a exclude faptul că vor mai fi întotdeauna și defecte și lucruri de îmbunătățit, și trebuie să ținem permanent seama și de aceasta. În orice caz, o largă consultare va da o mai mare garanție că măsurile pe care le vom adopta țin seama de cerințele dezvoltării societății noastre în etapa respectivă.

O dată cu formarea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale își încetează activitatea Comisia Centrală de partid și de stat care a funcționat pînă acum, și comisiile pe ramuri, întreaga activitate pe care au efectuat-o acestea fiind preluată de Consiliul Suprem și de secțiunile care au fost constituite astăzi.

Ținînd seama de faptul că, în curînd, trebuie prezentat planul pe 1974 plenarei Comitetului Central al partidului și trimis apoi întreprinderilor, în conformitate și cu prevederile Legii de planificare, în preocupările imediate ale Consiliului și secțiunilor trebuie să intre studierea și definitivarea planului pe 1974, analizîndu-se lucrările care au fost efectuate pînă acum, și sînt destul de avansate, și prezentîndu-se apoi observațiile corespunzătoare, o dată cu planul, plenarei Comitetului Central al partidului.

În același timp, avînd în vedere că în cursul acestui an trebuie definitivate prognozele și proiectul planului cincinal 1976—1980, urmînd ca în cursul anului viitor să aibă loc Congresul al XI-lea care va dezbate aceste documente, precum și proiectele de prognoză și de plan, este necesar ca în următoarele luni Consiliul și secțiunile să acorde o atenție deosebită întocmirii acestor lucrări în spiritul la care m-am referit.

Doresc să închei exprimînd convingerea că activitatea Consiliului va îndreptăți pe deplin toate așteptările, că el va îndeplini în bune condițiuni sarcinile puse de Conferința Națională, atribuțiunile ce îi sînt încredințate prin lege. De asemenea, aș dori să mulțumesc Consiliului pentru alegerea mea ca președinte, să mulțumesc și în numele celorlalți tovarăși care au fost aleși ca prim-vicepreședinte, vicepreședinți și secretar, și să vă asigur că, în ce mă privește, voi face totul pentru a contribui la desfășurarea în bune condițiuni a activității Consiliului în îndeplinirea rolului important pe care îl are în întreaga viață economică și socială. Sînt sigur că și ceilalți tovarăși, Biroul Permanent, întregul Consiliu vor lucra în același spirit și, împreună, vom reuși să răspundem încrederii pe care întregul partid și popor o pune în acest organism, o pune, în general, în partidul nostru, în fiecare dintre noi în munca pe care o avem. (Aplauze puternice, prelungite).

Doresc să urez comisiilor, întregului nostru Consiliu, succes și o activitate bună și rodnică. (Aplauze puternice).

Componența Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României

Nicolae Ceaușescu, Virgil Actarian, Gheorghe Aldea, Agurița Alexandrescu, Ilie Alexe, Bujor Almășan, Gheorghe Andarache, Ștefan Andrei, Ion Angelescu, Ion Anton, Ion Avram, Marin C. Avram, Tudor Avram, Gheorghe Badea, Dumitru Balalia, Andrei Balint, Iosif Banc, Ion Bazac, Constantin Băbălău, Vasile Bărbulescu, Dumitru Bejan, Vasile Belizna, Ioan Benko, Maxim Berghianu, Petre Berzescu, Petre Blajovici, Emil Bobu, Emil Bodnaraș, Iohan Bortolf, Iuliana Bucur, Ion Buda, Theodor Burghele, Cornel Burtică, Constantin Buzatu, Elena Ceaușescu, Ion Ceaușescu, Ion Ceterchi, Chivu Stoica, Gheorghe Cioară, Constanța Ciontu, Gheorghe Chioreanu, Victor Chiribău, Ion Circei, Florin Cîrpan, Eleonora Cojocaru, Dumitru Coliu, Miron Constantinescu, Ion Constantinescu, Ion Coroiu, Brăduț Covaliu, Iacob Coțoveanu, Constantin Cosmescu, Georgeta Cristoloveanu, Marcu Cristian, Alexandru Czege, Gheorghe Dalea, Mihai Dalea, Corneliu Dascălu, Florian Dănălache, Constantin Dăscălescu, Ionel Desmireanu, Maria Diaconu, Cosma Diaconescu, Alexandru Dimitriu, Ion Dincă, Dumitru Dinișor, Miu Dobrescu, Emilian Dobrescu, Nicolae Dogendorf, Gheorghe Dolgu, Constantin Drăgan, Iancu Drăgan, Emil Drăgănescu, Mihai Drăgănescu, Panait Drăguș, Florea Dumitrescu, Ion Dumitrescu, Zoltan Faluvegi, Janos Fazekas, Ludovic Fazekas, Alexandru Filioreau, Magdalena Filipaș, Apostol Flesaru, Mihail Florescu, Mircea Florescu, Victor Florescu, Maria Flucsă, Dumitru Gabor, Erno Gall, Suzana Gâdea, Mihai Gere, George Ghenoiu, Mihnea Gheorghiu, Mircea Gherasim, Matei Ghigiu, Dumitru Ghișe, Constantin Gib, Nicolae Giosan, Victor Gîrjoabă, Stelian Grindeanu, Octavian Groza, Nicolae Guină, Ion Hodeanu, Horvat Baltazar Vasile, Ervin Hutira, Ion Iliescu, Constantin Ionescu, Ștefania Ionescu, Ion Ioniță, Ștefan Ispas, Costin Iustin, Gelu Kahu, Mihai Kovacs, Francisc Kronawetter, Kovacs Gyorgy, Gheorghe Lazăr, Aurel Lăpușcă, Cezar Lăzărescu, Nicolae Lipschner, Petre Lupu, Vasile Lupșe, Rudolf Luțki, George Macovescu, Vasile Malinschi, Mircea Malița, Gheorghe Manciu, Mihai Marinescu, Victor Mateevici, Ion Gheorghe Maurer, Viorica Maxim, Corneliu Mănescu, Manea Mănescu, Nicolae Mărculescu, Marin Măroiu, Panaioș Melisaratos, Angelo Miculescu, Constantin Mihăilescu, Aldea Militaru, Ioan Mineu, Costică Mișcă, Aurel Moga, Roman Moldovan, Tiberiu Mureșan, Costin Murgescu, Florența Munteanu, Gheorghe Munteanu, Carol Nagy, Iosif Nagy, Paul Nagy, Constantin Năstase, Alexandru Necula, Vasile Negrescu, Ion Negoiță, Aurel Neguciolu, Constantin Nicolau, Ion Nicolescu, Dumitru Niculescu, Miron Nicolescu, Dumitru Nistor, Vasile Nistor, Paul Niculescu-Mizil, Ion Niță, Grigore Obrejanu, Gheorghe Oprea, Silviu Opriș, Gheorghe Pacoste, Gheorghe Pană, Vasile Patilinet, Ion Pățan, Ileana Peter, Ștefan Peterfi, Alexandru Petrescu, Gheorghe Petrescu, Gheorghe Petrescu, Dumitru Pîrvu, Vasile Platon, Dorel Popa, Mircea Popa, Dumitru Popescu, Ion Popescu, Ovidiu Popescu, Mircea Popovici, Virgil Nicu Popovici, Tudorel Postolache, Ion Potoceanu, Vasile Potop, Gheorghe Rădulescu, Ion Rădulescu, Ion Rădulescu, Remus Răduleț, Leonte Răutu, Ion Rizea, Ion Rimbu, Justin Rogoz, Ion Roman, Valter Roman, Ion Romînu, Marta Romul, Nicodim Roșca, Alexandru Roșu, Gheorghe Roșu, Simion Roth, Oliviu Rusu, Constantin Sandu, Costache Sava, Constantin Savu, Grigore Savu, Alexandru Sencovici, Denisa Sereanu, Cristofor Simionescu, Ion Sîrbu, Marcel Sîrbu, Petre Sîrbu, Manea Carol Soos, Emil Helmut Spell, Ion Staicu, Dumitru Stan, Zaharia Stancu, Iosif Steinbach, Dumitru Stoian, Alexandru Stoica, Gheorghe Stoica, Gheorghe Stoica, Emeric Szabo, Ștefan Szanto, Vasile Szekel, Aron Szelyes, Pavel Ștefan, Traian Ștefănescu, Ludovic Takacs, Nicolae Tăbîrcă, Gheorghe Tănase, Mihai Telescu, Dan Teofil, Corneliu Todireanu, Ion Toma, Ion Topoloveanu, Gheorghe Trică, Stan Tîrlea, Virgil Trofin, Costache Trotuș, Iosif Uglar, Eugen Ungureanu, Ioan Ursu, Gabrian Valer, Ion Vasilescu, Gheorghe Vasilichi, Gheorghe Vasiliu, Ion Velea, Ilie Verdeț, Aurel Vijoli, Vasile Vîlcu, Ion Vlad, Radu Voinea, Ștefan Voitec, Nicolae Vulcan, Richard Winter, Nicolae Zeicu, Petre Zimbran.

Eforturi susținute pentru realizarea integrală a planului de însămînțări

Lucrările de sezon, din agricultură, întîrziate din cauza condițiilor deosebite din această primăvară, continuă să stea în atenția unităților agricole rămase în urmă care trebuie să termine însămînțările în numai cîteva zile pe toate suprafețele planificate. La mijlocul lunii mai erau de însămînțat cu porumb 370 000 ha îndeosebi în județele Olt, Teleorman, Brăila, Buzău, Dîmbovița, Argeș, Iași, Sibiu, Brașov, Maramureș și Suceava. În aceste județe se continuă acțiunile de înlăturare a excesului de umiditate pentru ca nici un hectar să nu rămînă în afara circuitului productiv. La dispoziția unităților agricole au fost puse semințe din hibrizi cu perioadă scurtă de vegetație și mașini din alte județe în vederea încheierii lucrărilor în cel mai scurt timp.

Au mai rămas de cultivat cu cartofi 20 000 ha în special în județele mari producătoare — Brașov, Harghita, Covasna, Sibiu și Suceava. De asemenea, importante suprafețe au rămas de însămînțat cu soia, fasole, orez și tutun. Semănatul orezului, bunăoară, nu a început încă în județele Olt, Teleorman și Brăila.

Timpul bun din ultimele zile permite desfășurarea din plin a tuturor lucrărilor necesare realizării integrale a planului de însămînțări.

(Agerpres)

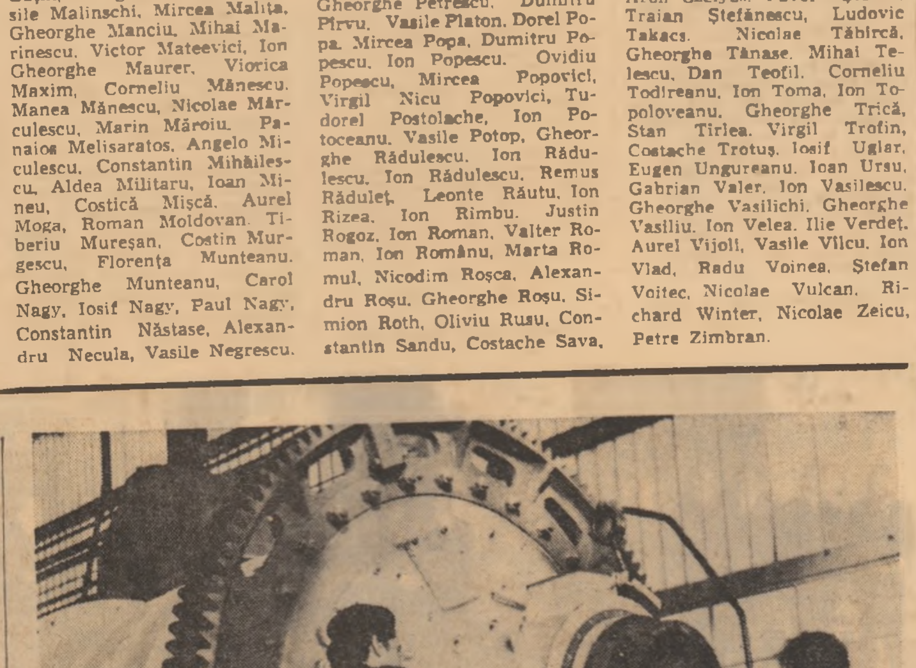

Asamblarea unui gigant concasor cu bile pentru măcinat minereu la Uzinele Unio-Satu Mare
Foto: ȘT. WEISS

INTERVIUL

acordat de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, NICOLAE CEAUȘESCU, scriitorului și publicistului italian Alberto Moravia

(Urmare din pag. I)

ÎNTREBARE: *Care este părerea românească asupra Comunității Economice Europene și în ce mod s-ar putea dezvolta relații tot mai prietenești între Europa occidentală și cea orientală?*

RĂSPUNS: România consideră că procesele care au loc în cadrul Comunității Economice Europene au un caracter obiectiv și joacă un anumit rol în dezvoltarea forțelor de producție, în realizarea progresului general. Totodată, nu aș putea să nu menționez că unele bariere și restricții în comerțul cu alte state nu sînt de natură să favorizeze colaborarea largă a țărilor Pieței comune cu țările socialiste și chiar cu alte state. România consideră că în vederea dezvoltării unei largi colaborări economice, a unor relații tot mai prietenești între țările Europei occidentale și țările socialiste trebuie să se ajungă la înțelegeri care să ducă la înlăturarea restricțiilor, la promovarea principiilor deplinei egalități, avantajului reciproc. Aceasta va fi în interesul tuturor țărilor europene, favorizînd atît lărgirea schimburilor economice, științifice, culturale, umane, cît și, în general, cauza securității și păcii în Europa.

ÎNTREBARE: *Care este concepția dumneavoastră cu privire la internaționalismul proletar? Credeți că în prezent poate exista socialism fără patriotism și patriotism fără socialism?*

RĂSPUNS: Întotdeauna mișcarea revoluționară românească, de la începuturile ei, apoi Partidul Comunist Român, au acționat în spiritul dezvoltării largi a solidarității internaționale. Revoluționarii, comuniștii români au pornit și pornesc de la datoria de a lupta pentru eliberarea economico-socială a clasei muncitoare, a poporului din propria țară, și, totodată, de a întări solidaritatea cu lupta muncitorilor de pretutindeni, acordînd și primind în același timp sprijin în lupta de clasă. Așa se explică faptul că, începînd cu Comuna din Paris, militanții progresiști români au participat activ la toate marile bătălii revoluționare, la lupta popoarelor împotriva fascismului, pentru eliberarea lor națională și socială.

În condițiile de astăzi, cînd în România se făurește orînduirea socialistă, cînd omenirea este preocupată de așezarea relațiilor dintre națiuni pe principii noi, apreciem că între socialism și patriotism, între lupta pentru făurirea orînduirii noi și lupta pentru eliberarea națională, pentru independență și suveranitate există o unitate dialectică. Nu se poate vorbi de socialism fără a avea în vedere respectarea independenței și suveranității naționale, dezvoltarea sentimentului de răspundere față de soarta propriului popor. De altfel este cunoscut că nici un popor nu poate fi cu adevărat liber decît în măsura în care recunoaște acest drept și celorlalte popoare și luptă pentru respectarea lui. Există o strînsă unitate între socialism și patriotism. Nu se poate vorbi de socialism fără patriotism — care înseamnă preocuparea pentru eliberarea și bunăstarea propriului popor. Totodată, în condițiile de astăzi și în perspectivă, nu se poate realiza cu adevărat patriotismul fără deplina eliberare națională și socială, fără făurirea societății socialiste.

ÎNTREBARE: *Dumneavoastră, domnule președinte, ați fost primit în mod solemn în vizita oficială făcută în China. Sistemul socialist este divizat în acest moment în privința unor probleme fundamentale. Pe ce căi poate fi reconstituită această unitate?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, în fruntea unei delegații de partid și guvernamentale, am efectuat în 1971 o vizită în China, unde ne-am bucurat de o primire deosebit de cordială, atît din partea conducătorilor de partid și de stat chinezi, cît și a poporului chinez. Aș dori să menționez că relațiile dintre România și R. P. Chineză, ca și dintre România și celelalte țări socialiste, se dezvoltă pe un drum foarte bun.

Din păcate, este adevărat, există o serie de divergențe între unele țări socialiste, ceea ce are, fără îndoială, repercusiuni negative asupra dezvoltării și creșterii influenței socialismului în lume, în general asupra luptei pentru o lume mai dreaptă, mai bună, pentru pace. România s-a pronunțat și se pronunță cu hotărîre pentru depășirea acestor divergențe, pentru întărirea colaborării și unității tuturor țărilor socialiste, considerînd că actualele divergențe sînt vremelnice, că ele pot și trebuie să fie înlăturate. În acest sens, considerăm necesar să se pornească de la respectarea dreptului fiecărui popor de a-și elabora politica în construcția socialismului corespunzător condițiilor istorice, sociale și naționale concrete și, totodată, să se pornească de la ceea ce unește țările socialiste — țelul făuririi unei orînduiri noi, interesul de a asigura progresul economic, social al fiecărei țări. De aici și necesitatea întrajutorării țărilor socialiste, a participării lor la lupta pentru pace, pentru destindere și colaborare internațională. Pe acest drum apreciem că se poate ajunge, pînă la urmă, la depășirea divergențelor și refacerea unității țărilor socialiste.

ÎNTREBARE: *În ce măsură conferința pentru securitate europeană poate să atenueze încordarea în Europa și ce rol pot îndeplini în cadrul acestei conferințe două țări cu regimuri social-politice diferite, cum sînt Italia și România?*

RĂSPUNS: După cum se știe, în ultimii ani s-au obținut unele rezultate pozitive în atenuarea încordării din Europa — ca de altfel în întreaga lume — s-au realizat pași pe calea unei colaborări mai largi între țările europene cu orînduiri sociale diferite. Aceste rezultate au făcut posibilă și reuniunea pregătitoare de la Helsinki, obținerea unor rezultate pozitive în cadrul lucrărilor ei, ceea ce ne dă temeiul să apreciem că încă în vara acestui an se va putea ține conferința general-europeană.

Apreciem că conferința general-europeană va putea exercita o influență puternică în dezvoltarea relațiilor de colaborare viitoare, stabilind principiile care să stea la baza acesteia, dînd astfel mai multă încredere și securitate fiecărei națiuni. Extinderea colaborării economice, științifice, culturale și de altă natură va impulsiona, fără îndoială, cursul destinderii, va pune bazele unei păci îndelungate în Europa.

Considerăm că fiecare stat european, fiecare țară care va participa la conferință, mare sau mică, indiferent de orînduirea socială și politică, poate și trebuie să participe activ la realizarea acestor obiective. De altfel, la Helsinki, în desfășurarea lucrărilor de pînă acum, s-a evidențiat cu putere rolul și contribuția pe care o poate aduce fiecare stat în soluționarea problemelor complexe ale securității și colaborării în Europa. În acest cadru, considerăm că și contribuția Italiei și României poate fi importantă.

De altfel, aș dori să menționez că țările noastre conlucrează strîns în direcția înfăptuirii obiectivelor securității europene, inclusiv la Helsinki, și sper că ele vor conlucra și mai activ pentru instaurarea în Europa a unei securități reale pentru toate statele, a unei colaborări largi și fructuoase.

ÎNTREBARE: *Care este părerea dumneavoastră despre eforturile îndreptate spre reducerea încordării militare în Europa, aceasta și în legătură cu Conferința pentru reducerea forțelor militare?*

RĂSPUNS: Vorbind despre securitatea europeană, trebuie să avem în vedere și măsuri corespunzătoare de reducere a încordării militare, de dezarmare. Aceasta presupune luarea unor măsuri concrete pentru reducerea și, pînă la urmă, retragerea definitivă a trupelor străine în granițele naționale, reducerea însăși a trupelor naționale și a armamentelor naționale, precum și adoptarea altor măsuri de dezangajare militară. Nici nu se poate concepe o securitate reală fără măsuri hotărîte în direcția dezangajării militare, a dezarmării. Din păcate, în această privință, trebuie să spunem, s-a făcut puțin. Apreciem că trebuie să se depună eforturi mai mari în această direcție.

Vorbind despre conferința de la Viena, pentru reducerea armelor și trupelor, trebuie să spun că obiectivele ei sînt limitate. Noi apreciem că în cadrul acestei conferințe trebuie să fie ascultate părerile tuturor statelor europene, chiar dacă acordurile care se vor realiza privesc numai țările din centrul Europei, deoarece orice măsuri de reducere a armelor și trupelor interesează, deopotrivă, toate statele.

În al doilea rînd, trebuie avut în vedere ca reducerea trupelor din anumite state sau dintr-o parte a Europei să nu ducă la deplasarea acestora în alte zone sau în alte state — ci să fie o reducere reală, efectivă.

România consideră necesar să se treacă la discutarea situației și din alte regiuni ale Europei. Trăind în Balcani, avem în vedere crearea condițiilor corespunzătoare pentru discutarea situației din această zonă geografică, pentru realizarea unei înțelegeri între țările acestei regiuni, care să ducă la dezangajare militară, la transformarea Balcanilor într-o zonă a colaborării pașnice, fără armament nuclear, fără trupe străine și fără baze militare.

ÎNTREBARE: *Ce credeți despre conflictul arabo-israelian și în ce mod credeți că această problemă ar putea fi soluționată?*

RĂSPUNS: România s-a pronunțat întotdeauna pentru o soluție politică în conflictul dintre țările arabe și Israel. Apreciem că Rezoluția Consiliului de Securitate din 1967 oferă baza pentru a se ajunge la o soluție politică. Desigur, aceasta necesită ca toate țările interesate să acționeze, să facă totul pentru a se evita ascuțirea conflictului, pentru a se evita noi acte de încordare. Este necesar să se treacă la retragerea tuturor trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, să se asigure securitatea și independența tuturor statelor și, totodată, să se soluționeze problema populației palestiniene, asigurîndu-i-se condiții de viață pașnică, liberă, în concordanță cu năzuințele sale.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, ne aflăm în ajunul vizitei dumneavoastră în Italia, eveniment așteptat cu interes în țara noastră. Cum apreciați stadiul și perspectivele dezvoltării relațiilor româno-italiene?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, în curînd, dînd curs invitației președintelui Leone, urmează să vizitez frumoasa dumneavoastră țară. Aștept cu mult interes vizita, întîlnirile cu conducătorii și oamenii politici italieni, cu oameni de afaceri, cu reprezentanți ai opiniei publice italiene și sper că această vizită va contribui la o dezvoltare a colaborării viitoare dintre țările noastre. De altfel, trebuie să menționez cu satisfacție că actualmente relațiile dintre România și Italia se situează la un nivel bun, Italia ocupînd locul doi dintre țările occidentale în comerțul exterior al României. Cu toate acestea, sînt încă multe posibilități de amplificare a acestora. Sper că în cursul vizitei vom găsi căile și vom pune bazele pentru o colaborare mult mai largă în viitor. Acordăm o mare atenție dezvoltării atît a colaborării economice, cît și a celei științifice și culturale, între România și Italia. Voi merge în Italia cu dorința de a pune bazele unei colaborări și mai largi în toate domeniile de activitate, inclusiv de a găsi căile unei cooperări și mai intense în scopul înfăptuirii securității în Europa, al statornicirii unei păci trainice în lume.

În încheiere, doresc să adresez poporului italian prieten cele mai calde urări de prosperitate și fericire, de succes în lupta pentru cauza progresului și păcii.

125 de ani de la revoluția din 1848

ȚARA ÎNTREAGĂ O CÎMPIE A LIBERTĂȚII

La Blaj în mai 1848, din 40 000 de piepturi a răsunat: „Noi vrem să ne unim cu țara"

A fost un moment, un moment măreț al revoluției românilor transilvăneni – revoluție ce se întemeia pe voința nestrămutată a românilor de a-și făuri o viață mai bună și mai dreaptă, de a trăi într-o țară fără exploatatori și exploatați, o țară care să fie a lor, a transilvănenilor, a moldovenilor și a muntenilor, o țară liberă, unitară și independentă, în care condiția fundamentală de existență a poporului să fie legiferată și respectată.

Revoluția pașoptistă din Muntenia, Moldova și Transilvania a cunoscut, de aceea, nu numai o unitate de scopuri, ci și o unitate de acțiune. O seamă de fruntași revoluționari moldoveni și munteni au participat la manifestările din Transilvania, iar ardelenii s-au încadrat în acțiunile din Muntenia.

Forța acțiunilor revoluționare din Transilvania s-a datorat în primul rînd atragerii maselor la luptă. Necesitatea întemeierii întregii revoluții române în Transilvania pe participarea masivă a maselor populare a fost înțeleasă de toate spiritele române ardelene clarvăzătoare din acea vreme, dar realizarea acesteia a fost îndeosebi opera tinerei generații, mult mai sensibilă la elanul revoluționar al poporului.

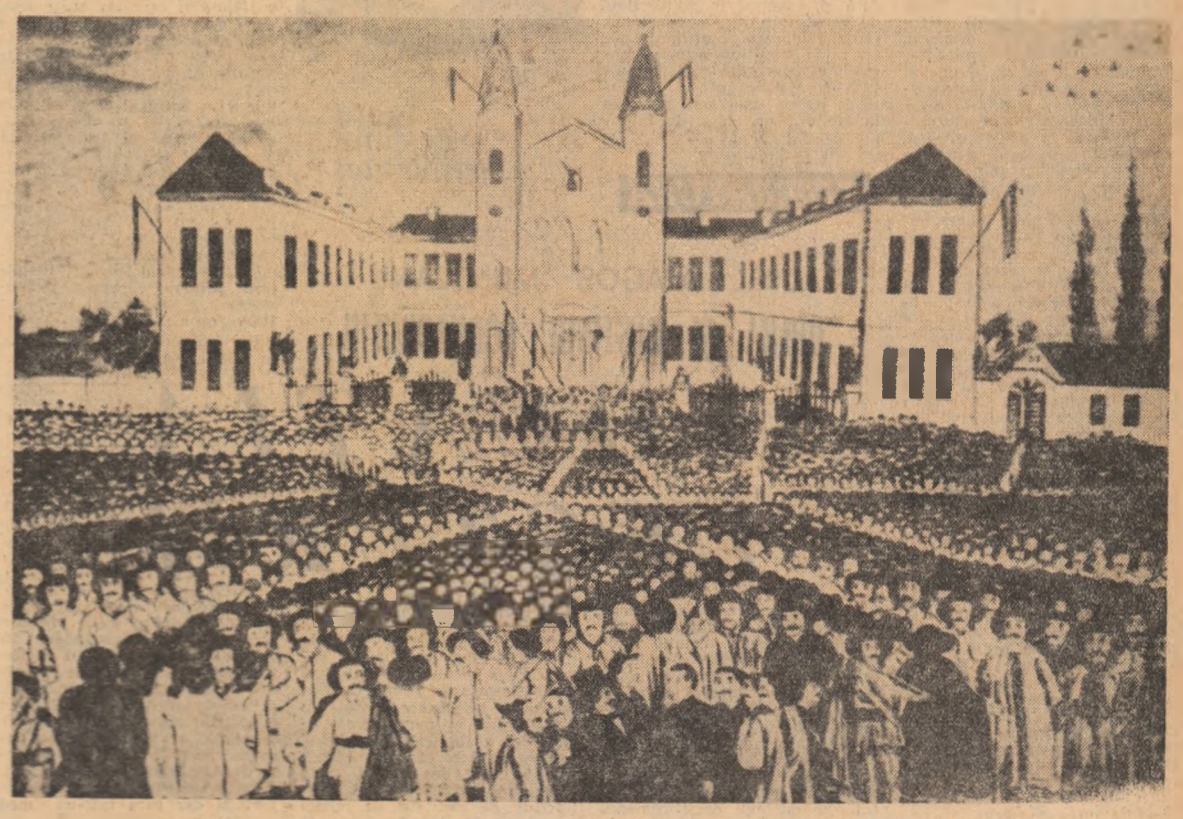

INIMI TINERE ȘI GÎNDURI CUTEZĂTOARE ÎN VÎLTOAREA REVOLUȚIEI

Operă de covîrșitoare importanță istorică, revoluția de la 1848 s-a bucurat și de aportul deosebit al tineretului de atunci, un tineret animat de profunde sentimente patriotice și legat puternic de popor. Rolul tinerilor revoluționari s-a afirmat cu precădere în pregătirea și desfășurarea manifestărilor de la Blaj, din mai 1848, pentru revendicarea drepturilor naționale și sociale ale românilor din Transilvania.

Este cert că o întreagă pleiadă de tineri revoluționari din generația pașoptistă, în frunte cu Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, C. A. Rosetti, Cezar Boliac, D. Bolintineanu, Simion Bărnuțiu, George Barițiu, August Treboniu Laurian, A. Papiu-Ilarian, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri și alții și-au consacrat activitatea răspîndirii ideilor înaintate ale vremii în masele populare, formării conștiinței revoluționare a poporului român și dezvoltării unei culturi naționale înaintate. În ziare și reviste, în literatură și artă, tineri scriitori, publiciști, istorici și cadre didactice au promovat ideile revoluționare ale vremii, îndeosebi ideea unității națiunale a tuturor românilor.

După înființarea societății secrete „Frăția", în anul 1843, s-a acordat o atenție deosebită în vederea atragerii la revoluție, pe lîngă țărani și armată, a tineretului studios. În acest scop, s-a organizat, în anul 1845, **Societatea studenților români de la Paris**, sub conducerea lui C. A. Rosetti și Ion Ghica, și din care făceau parte atît studenți din Țara Românească cît și din Moldova. În cadrul acestei asociații, un rol activ a avut tînărul Nicolae Bălcescu.

Izbucnirea în Franța a Revoluției din 1848 a oferit celor mai mulți dintre tinerii români de la Paris — Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti, D. Brătianu, C. Negri, V. Maiinescu și alții — prilejul de a lupta pe baricade împreună cu revoluționarii parizieni. La Biblioteca română din metropola Franței s-a constituit un centru sanitar pentru ajutorarea răniților. O delegație, formată îndeosebi din tineri, s-a prezentat guvernului provizoriu pentru a-și exprima bucuria față de triumful republicii și pentru a-i cere sprijinul pentru revoluția română care urma să izbucnească cît de curînd. La sediul Societății studenților români din Paris au avut loc ședințe aprinse în care s-a discutat despre modul de organizare a revoluției în cele două principate. Tinerii români care studiau în Franța și în alte țări ale Europei occidentale erau influențați și de ideile socialismului utopic, precum și de unele dintre lucrările lui Marx și Engels, care circulau în acea vreme.

După izbucnirea revoluției la Viena, la 11 martie 1848, spiritele au început să se agite în Transilvania. La 13/25 martie 1848 s-a ținut la Tg. Mureș o întrunire, la care au participat tinerii intelectuali români, maghiari și sași, majoritatea din ei fiind absolvenți în drept care făceau practica pe lîngă cel mai înalt for judecătoresc din Transilvania. Cu prilejul acestei întruniri, tinerii români, releva în corespondența trimisă gazetei „Foaie pentru minte, inimă și literatură" A. Papiu-Ilarian, s-au declarat pentru desființarea imediată și totală, fără nici o despăgubire, a iobăgiei, pentru egalitatea deplină în drepturi civile și politice și pentru respectarea și asigurarea drepturilor diferitelor naționalități din Transilvania. Memorialistul și istoricul maghiar Kovári László relata despre discuțiile de la Tg. Mureș: **„Într-una din serile lunii martie tinerii maghiari și români erau împreună. Un tînăr deșirat, cu o barbă roșiatică, urmărea dirz discuția în jurul dezrobirii și deodată a spus răspicat: desființarea robotelor fără despăgubire sau moarte".** Tînărul care rostise cuvintele acestea, scria istoricul maghiar, era Avram Iancu, care își fixase ca țintă a vieții sale eliberarea poporului român.

Aceasta evidențiază faptul că tinerii intelectuali români din Tg. Mureș, ca și cei din alte localități, au fost însuflețiți, de la început, de dorința conlucrării cu tinerii maghiari în lupta împotriva dușmanului comun — absolutismul monarhiei habsburgice.

În consfătuirile tinerilor cancelisti români din Tg. Mureș, din inițiativa lui Avram Iancu și a lui A. Papiu-Ilarian, s-a născut ideea unei mari adunări naționale la care să participe țăranii și intelectualii români din toată Transilvania. În înțelegere cu tinerii Avram Iancu, A. Papiu-Ilarian și Samuil Poruțiu, profesorul din filozofie din Blaj, Aron Pumnul, a adresat poporului român din principatul Transilvaniei o proclamație în care îi chema la o adunare la Blaj pentru 18/30 aprilie 1848, unde urma să se hotărască eliberarea națională și desființarea iobăgiei. Tinerii intelectuali și mai ales elevii școlilor din Blaj, cu prilejul vacanței de paști, au citit, în sute de sate, aceasta proclamație țăranilor. Cu acest prilej, țăranii au fost îndemnați să participe la adunarea de la Blaj din 18/30 aprilie 1848.

Această primă adunare, la care tineretul a avut o contribuție de seamă, a constituit începutul revoluției din 1848 în Transilvania și preludiul marii adunări populare de la Blaj ce se va desfășura peste două săptămîni.

În timpul pregătirii și desfășurării Adunării naționale de la Blaj din 3/15—17 mai 1848, care a constituit cea mai puternică manifestare a maselor românești din Transilvania pentru desființarea iobăgiei, pentru cucerirea garanțiilor unei vieți naționale libere, tinerii intelectuali au avut o participare activă, contribuind la mobilizarea și organizarea zecilor de mii de țărani veniți din toate colțurile Transilvaniei. În rîndul celor 40 000 de participanți, s-au aflat mii de tineri țărani, tineri învățători și preoți ai satelor. De asemenea, au participat și unii tineri maghiari și sași, ceea ce reliefează năzuința comună a tineretului Transilvaniei din acea vreme de a lupta în comun împotriva orînduirii feudale și pentru eliberarea socială.

În timpul citirii programului pe Cîmpia Libertății, în ziua de 3 mai, poporul a fost rînduit prin grija tînărului Avram Iancu și a oamenilor săi, în forma unei uriașe stele, compusă din numeroase adunări mai mici, în care se dezbateau și se explicau de către tinerii intelectuali cuvîntările conducătorilor revoluției, precum și programul revoluției. Sub impulsul acestor tineri, masele țărănești s-au declarat nemulțumite de programul citit în prima zi a Adunării. Sub presiunea maselor, îndrumate de tinerii revoluționari s-a trecut la elaborarea unui larg program denumit **„Petițiunea națională"**, care a mulțumit pe deplin masele țărănești. În cele 16 puncte ale acestei petițiuni care stabilea programul revoluției burghezo-democratice din Transilvania, se cerea independența și [illegible] națiunii române [illegible] toate celelalte națiuni din Transilvania, precum și desființarea iobăgiei fără despăgubire. Acest program, citit de A. T. Laurian, cuprindea o serie de revendicări ce aveau în vedere tineretul vremii, mai ales asigurarea dreptului la învățămînt de toate gradele în limba română. În timpul desfășurării adunării de la Blaj, un grup de tineri a interpretat în fața mulțimii dansul românesc „Călușarii" — care a produs o impresie puternică. După încheierea lucrărilor adunării, o gardă națională, formată din o sută de tineri, a defilat prin fața conducătorilor revoluției.

Adunarea națională de la Blaj a fixat programul revoluției române din Transilvania. Poporul a strigat: „Noi vrem să ne unim cu țara".

VASILE BOBOCESCU
profesor de istorie

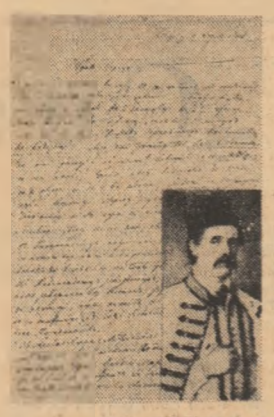

„Urmeze orice, noi din parte-ne cunoaștem că pentru români încă se deschise o epohă cu totul nouă, însă o epohă care, ca să pună temeiul stătătoriu al fericirii noastre, atîrnă numai de la modul cu care ne vom ști folosi de ea. Se pare că și alți prieteni ai noștri învățați, deștepți, pătrunzători simt încă ca noi în privința aceasta, pentru că încep a descărca frica ce-i încolțea ziua-noaptea ca o umbră infernală, amenințătoare de pericium; ei simt că „libertatea, egalitatea și frățietatea" această sfîntă deviză a timpului nostru va fi și a noastră scăpătoare".

G. BARIȚIU – din articolul „Unele idei practice despre libertatea timpului".

„Adunarea să depună jurămînt în numele a toată națiunea că niciodată nu se va lăpăda de naționalitate-și; ci o va apăra în elem cu puteri unite, în contra tuturor dușmanilor și pericolelor, și cu puteri unite va lucra pentru toată viața, onoarea, cultura și fericirea ei în toți timpii viitori.

Jurămîntul acesta nu este decît simbolul uniunii cu care i-a legat marea natură pe toți fiii națiunii noastre atunci cînd li-a dat aceeași limbă, arătîndu-le că, precum sînt uniți cu limba așa se cade să fie uniți și cu inima la toate lucrurile, cari sînt spre luminarea, libertatea și binele națiunii".

SIMION BĂRNUȚIU – din discursul rostit în Catedrala de la Blaj.

„Și în viața politică nu numai persoanele, ci și naționalitățile se cuvine a fi frați. Libertate, egalitate, frățietate – asta e acum deviza tuturor popoarelor Europei. Toată naționalitatea, ca și tot individul, care nu recunosc toate aceste trei principii axiomatice, ce caracterizează spiritul Europei civilizate au păzitoare către civilizațiune, e barbară, tiranică și nu mai are loc în sinul națiunilor Europei".

T. CIPARIU – dintr-un articol apărut în „Organul luminării" (an. II 1848).

Avram Iancu — tribun al poporului român

„Eu, care împreună cu voi pentru dreptate, adică pentru fericirea de obște m-am luptat și mă lupt, nu vreau ca aceia să se tulbure, fără vreau cu gîndul bun de acum înainte mai tare [illegible] și aceea gîndesc că cei mai mulți dintre voi asemenea ca mine voiți".

Către locuitorii prefecturii sale Avram Iancu. Prefect Cîmpeni, 4 martie 1849

„...Spune omenirii că mai gata sînt a răbda orice tortură de la dracii pămîntului, decît să mă învoiesc ori cu cine la sugrumarea principiilor omenirii".

Către I. Dragos, Cîmpeni, 25 april. 1849

„Libertate, egalitate, frățietate, aceste principii sînt deviza noastră, acestea tezaurul și cel mai sfînt obiect, de aceste principii lipsiți, cu cea mai bărbătească seriozitate sîntem hotărîți din început a ne bătui sîngele pînă la cel din urmă român. Însă aceste principii le pretindem de la oricine, garantate pe temeiul existenței națiunilor și nu sîntem îndestulați, văzînd însemnate numele lor pe scrisori private, nici auzindu-le numai sunetul cel dulce pe la urechile noastre ca un echo fără de simțire".

„Dar domnia-voastră ar trebui să vă deșteptați din somn, să nu vă sculați în contră-ne ci să vă răsculați în contra aristocraților conservativi, cari nu voesc libertatea practică între națiunile transilvane, ci și acuma, pe aripile superbiei, sboară după o supremație absurdă; asupra acestora vă sculați, pe acestia îi bateți cu toiagul gurei, cu condeiul și cu sabia îi debelați, că acestia sînt răsturnarea acestor două straturi, cari se laudă cu aceleași popoare și frupturi".

Către I. Gozman, Cîmpeni 15/27 iunie 1849
Avram Iancu m. p.

„Națiunile cele puternice, cultura lor sosind în ajutor unui altuia, asta ar fi de dorit și la poporul român, ca și ei să se ajute unul pe altul, să poată înainta asemenea și cu celelalte națiuni".

Către Iacob Mureșianu, Abrud în 23 iunie 1871

„Nu cu argumente filosofice și humanitare vei putea convinge pe acei tirani ci cu lancea, ca Horia" striga îndignat după ce asistase ca observator la lucrările dietei feudale din 1848 care promulgase o nouă lege îndreptată împotriva țăranilor români. În această frază rostită de Iancu e cuprins întregul său crez revoluționar și politic, „mîntuire pe veci, fără plată sau moartea", fiind pentru el singura soluție în rezolvarea problemei țărănești — desființarea iobăgiei odată pentru totdeauna și fără despăgubire. Este unul dintre cele mai radicale puncte programatice din timpul revoluției pașoptiste și tînărul revoluționar Avram Iancu nu a ezitat să-l pună în aplicare.

Întors în primăvara anului 1848 în Munții Apuseni, el cere moților să nu mai accepte condiția de iobagi și să nu mai presteze obligațiile impuse de administrație. Și moții îi urmează îndemnul.

La marea adunare populară de pe Cîmpia Libertății din Blaj Iancu sosea în fruntea a 10 000 de moți ca să asculte verbul înflăcărat al lui Simion Bărnuțiu și al celorlalți fruntași ai revoluției printre care s-a situat cu o nestrămutată credință. El însuși rostea entuziasmat mulțimilor de români venite din toate ținuturile Transilvaniei: „Uitați-vă pe cîmp românilor, sîntem mulți ca cucuruzul brazilor, sîntem mulți și tari".

În focul neîntreruptelor bătălii din anii 1848—1849 și-a arătat Avram Iancu marile sale talente de organizator și conducător militar și de administrator civil, funcții pe care le cumulează purtînd pe drept renumele de „crăișorul munților". Organizată pe legiuni, armata sa de peste 25 000 de oameni este condusă de tribuni și prefecți, tovarăși de arme și colaboratori ai lui Iancu, cum Axente, Balint, Andreica, Buteanu, Dobra.

Despre spiritul revoluționar care anima taberele lui Iancu din munți scria Bălcescu: „Fusei fericit a găsi pe acele piscuri uriașe, pe deasupra norilor, o naționalitate și o viață românească înfocată și puternică. Cu ce entuziasm frenetic fuseiu aclamat și binecuvîntat de acei țărani, cînd le spuseiu că am venit să le aduc urări de noroc și de izbîndă din partea fraților din Țară, uimiți de vitejia lor".

Dezbinate, datorită lipsei de înțelegere a conducătorilor revoluționari maghiari față de dezideratele sociale și naționale ale românilor din Transilvania, cele două revoluții au fost înfrînte. Avram Iancu nu renunță însă la drepturile țăranilor moți și încearcă să determine recunoașterea dreptului de proprietate a românilor din munți asupra pădurilor. Este arestat la Alba Iulia și maltratat în timpul detenției.

În 1872 s-a stins din viață în orășelul Baia de Criș ținutul Zarandului și a fost înmormîntat în comuna Tebea sub gorunul lui Horia, eroul țăran pe care îl admirase atîta și care îi fusese model. Memoria lui a rămas pe veci în conștiința poporului român.

CONSTANTIN RADU

Ion Brad

ÎN OASTEA IANCULUI

Moților, brădui de munte,
Moților,
Vine Iancu să v-asculte
Durerile voastre multe,
Moților,
El le știe că sînt mari,
Împărat de ciubărari,
De stejari, de cireșari,
Moților.
Numai voi să nu vorbiți,
Moților,
Ci în ochi îl tot priviți,
Moților, ca niște sciți,
Voi din ochi nu-i mai ieșiți,
Moților.
Iancu nici el nu vă-ntreabă,
Ura, ca un spic din boabă,
Crește-n fața voastră slabă,
Moților.
Și privirea lui e scoabă
Ce de munții arși vă leagă,
Moților, pe viața-ntreagă.
Bate vîtor în zadar,
Moților,
Iancu are la hotar
Ghinărari de ciubărari,
Nu sînt munți ca voi mai tari,
Moților,
Nici tribuni ca voi mai buni,
Numai buni să nu-i îmbuni
Cu crăieștile minciuni,
Moților.
Tace Iancu și v-adună
Tăcerile din furtună,
Fruntea lui se face lună,
Moților,
Lună plină și galbină
De durere nu v-alină,
Moților,
De furtună-i mult prea plină,
Cînd pe Crișuri se inclină,
Moților, ca o grădină
Fulgerată de lumină.
Fruntea Iancu ridicînd,
Moților
Ceru vostru-i numai gînd,
Detunată, nu pămînt,
Cînd o-nclină pe Arieș,
Moților
Cîntă tunuri de cireș,
Dușmane să nu mai ieși,
Că de te-ntîlnești cu moții
Lingă munți, în pragul porții,
Înfloresc cireșii morții!

(Fragment).

Adrian Păunescu

MORMÎNTUL LUI BĂLCESCU

Peste fereastra noastră – ploaia din veacul tău;
norul numit Bălcescu se înmormîntă-n brazdă;
românii subt Bălcescu și subt urmarea lui;
norul numit Bălcescu plouă pe țara noastră.

Și norul e Bălcescu și brazda e Bălcescu;
și dealul în lumina Bălcescului s-a copt;
o, crește ca o spumă pe fața lumii iarba
sub tumurile noastre vibrînd o patrușopt.

Veghează-ne, Mărite! Sîntem ai tăi cu totul.
Și numele din urmă Bălcescu ne va fi,
noi mergem după tine, peste pămînt, oriunde,
căci tu îți pălimarul slăvitelor stafii.

Parcă bolnavi ți-s ochii, de ne gîndim mai bine,
de-a lungul și de-a latul, în care te-ai născut,
dospește purul spirit, în dealurile țării,
vrînd să te croiască din nou, cu-același lut.

De n-ai fi tu, Înalte și Neatinse Spirit,
de n-ai fi tu, Bătrîne și Muritor Bălcescu,
revolta niciodată n-ar fiinta în lume
cu repetat prenume, cu nume românesc.

Pămîntul e Bălcescu și norul e Bălcescu.
Fereastra noastră, toată, în ploaia ta ia foc.
Încă se perpeleste brazda acestei patrii
unde pentru Bălcescu nu se găsise loc.

Dar dacă noi, aceștia, de astăzi și de mîine,
sîntem pămîntul țării – acuma încă viu –
grapari, săditi cu grijă în noi pe tot Bălcescul
ce-a mai rămas în lumea, în care e tîrziu.

Veniți și aduceți-l în trupurile noastre,
în sufletele noastre, ce iarăși îl doresc,
prin aerul mai teatăr acum ca niciodată
să devenim mormîntul Sfîntului Bălcesc.

Florin Costinescu

Chipul lui Bălcescu

Așa cum bătea luna într-o seară de secol,
prin frunzișul rar și tremurat al toamnei,
mi s-a părut că văd chipul lui Bălcescu.

Mi-am amintit că luna seamănă prea des
cu un chip de om și am închis ploapele,
dar luna trecuse sub ele
și o vedeam lunecînd spre partea fără lacrimă
a retinei,

cu ochii mei dinlăuntru – de cînd îi aveam?
Chipul lui Bălcescu acolo
cum îl văzusem prin frunzișul rar și tremurat
al toamnei.

Tiberiu Utan

Fluierul Iancului

Luminează-te, pădure
a bătrînului Ardeal,
sună bucium – lung, ușure,
trec strămoși în țundre sure,
rînduri, rînduri, val de val,
cei mai tineri mai întîi,
cei mai vîrstnici mai apoi,

umbre sfinte de eroi
trec prin muguri către noi,
cresc prin ierburi vii în noi
și de-a valma cînt cu viii.

Riu-i cîntă.
Codrul știe
primăvara lor tîrzie.

Orizont cultural

LITERATURĂ

AUREL DRAGOȘ MUNTEANU: OPERA ȘI DESTINUL SCRIITORULUI

VOCAȚIA LECTURII

O anumită iritare ascunsă cu greutate ori îmbrăcînd forme persiflante a trezit această carte pasionantă a lui A.D. Munteanu. Originea nemulțumirii, spusă și ea pe jumătate, ar fi, din cîte s-a înțeles, plăcerea de a cita abundent, tendința autorului de a-și scoate prea în față lecturile. Ele s-ar cuveni ascunse, trimise într-un subsol invizibil, la întuneric. Curioasă opinie și primejdioasă interdicție! Nu este însă prima dată cînd o largă informație în mai multe domenii, semnele parcurgerii unui impresionant număr de autori și opere sînt privite cu suspiciunea pe care ar merita-o, dimpotrivă, ignoranța și dezinteresul. Această reacție inversă, paradoxală, poate fi expresia unui complex mai adînc decît ne putem închipui. Nu spune Marin Preda că suferim de o anumită prestiință a lucrurilor, că nu credem că ni s-ar mai putea întîmpla ceva deosebit?! Această recepție cam dezabuzată se manifestă uneori și față de lectură, de contacte cu opere și lucrări care nu ni se datorează. Este foarte semnificativă din acest punct de vedere discutarea aspectului de „jurnal de lectură" al cărții lui A. D. Munteanu; cu atît mai semnificativă cu cît puținii el comentatori sînt dintre cei mai avizați. Se poate vorbi despre un abuz de lecturi? Este acest fenomen atît de răspîndit încît să ni se pară paralizant? De cînd accesul la surse a devenit blamabil cînd nu prea de mult informația nu era din cale afară de abundentă?! În realitate, cu sau fără intenție, astfel de reacții se fac și ecoul unei viziuni primitive asupra creatorului și demersurilor lui. Tradiția orală, și nu numai ea, a consacrat tipul artistului fecund prin ignoranță culturală, fricos de poluare livrescă, păzindu-și cu șapte lacăte virginitatea inspirației de contactul prea viu cu alte opere și alte viziuni. Cultul artistului din și prin instinct care cîntă și nu știe de ce cîntă nu a dispărut.

Cît despre sancționarea obtuză a plăcerii de a citi, ea îmi amintește de „cronica mizantropului" cu baba intrigată că licențiat, om, în fine, cu serviciu, autorul „tot mai învață" („dacă zici că ai terminat, ce tot înveți mereu?"). G. Călinescu trăgea următoarea concluzie: „am întîlnit oameni cu titluri, intelectuali, profesori etc., care, dacă se exprimau mai radical, arătau același dispreț pentru lectură după epoca școlarității. Am constatat că, pentru majoritatea indivizilor, citirea nu e o plăcere, ci „învățătură" (...). Cine a apucat să învețe că Vlahuță e un mare scriitor și Cerna un poet genial rămîne acolo. Baba are în casă Visul Maicii Domnului, Psalmii și Viața sfîntului Sisoe (...) vederea cărților îndispune ca o dovadă de «nemondenitate»". Dacă-l privim cu ochii babei, A. D. Munteanu indispune prin plăcerea de a citi și cita, așadar, prin flagrantă lipsă de [illegible]. Cu atît mai rău pentru el, riscul e mare!

Există în cartea lui A.D. Munteanu două moduri de a citi. Pe primul plan apar lecturile cu funcție de argument. Scriitorul formulează opinii, ridică probleme [illegible] sau combinate cu sprijinul unui autor sau altul. Această utilizare [illegible] o atitudine culturală majoră și exprimă o [illegible] în jurul unor teme, obsesii comune. Mai mult decît atît: meditînd asupra unor chestiuni de ordin social, [illegible] autorul apelează la opinia unor scriitori sau la ideile unor cărți de literatură. Un spirit cu adevărat modern înțelege că autarhia spirituală blochează [illegible] alegerii unor aspecte [illegible] ale lumii contemporane. A.D. Munteanu are curajul de a [illegible] voca, atunci cînd e cazul, spiritul literaturii, a [illegible] a poetului în probleme pe care și le pun și alți oameni decît literații. El [illegible] își spune părerea [illegible] tul alte domenii decît romanul și literatura.

De altă parte [illegible] lecturile [illegible] anume unor cărți și autori de literatură. „Jurnalul critic" al autorului este deja impresionant și dacă ne împotrivim uneia sau alteia dintre opiniile lui, dacă uneori [illegible] mul descoperirilor [illegible] peririlor pe care [illegible], acestea nu sînt motive de a nu recunoaște [illegible], logica seducătoare, [illegible] termenilor. Sînt [illegible] puncte de vedere de o [illegible] indiscutabilă. Se poate bănui [illegible] registrul lecturilor literare și filozofice, departe de a [illegible] prin erudiție are o [illegible] decisivă, în cazul [illegible] tor, la o mai justă și [illegible] situare în raport [illegible] literatura română, cu [illegible] dintre cei mai importanți [illegible] și contemporani ai ei. Nu pot trece, astfel, peste modul în care A.D. Munteanu înțelege complexitatea lui G. Călinescu, propunînd o formulă de sinteză a personalității extrem de interesantă: „Ioanide și Hagienuș — [illegible] — sînt cei doi poli între care a pendulat sensibilitatea călinesciană. Primul a fost realitatea ideală spre care [illegible] al doilea reprezenta [illegible]. Dacă ar trebui să fac o apreciere aș spune [illegible] Ioanide are o mai mare valoare [illegible], pe cînd Hagienuș este mai realizat ca personaj literar. Hagienuș este [illegible] a lui Călinescu, un personaj comparabil numai cu marile tipuri balzaciene. Cred că Ioanide este rodul formației intelectuale [illegible] a lui Călinescu, iar Hagienuș expresia temperamentului său [illegible]. Care [illegible] Impresii asupra literaturii spaniole, nu sînt caracteristici ale lui Hagienuș care, în final, se închipuie Alexandru Macedon? (...) Călinescu admira [illegible] profundă a lui Pârvan și avea temperamentul lui Iorga, [illegible] personalității [illegible] în toată literatura română". Paginile dedicate, apoi, lui Anton Holban sau, dintre contemporani, lui Marin Preda, pagini în care interogațiile, numeroase, sînt și forme de a sugera pe un ton convenabil, adică civilizat, rezerve sau chiar dezacorduri, se pot înscrie printre cele mai fine analize dedicate acestor autori. Nu împărtășesc însă opinia, devenită deja „tipică", după care autorul „Moromeților" ar fi un scriitor cantonat pe o suprafață din care nu poate ieși, după cum nu cred nici în condiția de prizonier al unui „univers circumscris încă de la început". Analogia cu Rebreanu, măgulitoare, are totuși limitele ei: **Intrusul** și **Risipitorii** nu sînt față de **Moromeții** ceea ce sînt **Gorila** sau **Amîndoi** față de **Ion** și **Răscoala**. La Rebreanu **Gorila**, **Amîndoi**, oricît de semnificative, nu sînt mai puțin scrieri ratate, neizbutite [illegible] „universului [illegible] de la început". Invers, la Marin Preda: **Risipitorii**, **Intrusul** reprezintă victorii tocmai în sensul în care Rebreanu a pierdut.

Un capitol solid al cărții este, în fine, acela intitulat „O generația poetică", singulară tentativă de a defini locul poeților suprarealiști și avangardiști, o generație a rupturii în literatura română. Observ în treacăt o particularitate a demersului critic al lui A.D. Munteanu: adept, în general, al noutăților frapante, al modernității expresive, pretutor de nonconformiști deschizători de drumuri, autorul este și el un nonconformist dar care într-un mod academic face apel la autorități literare. Se poate chiar vorbi de o tendință de „canonizare" a avangardismului ai cărui exponenți sînt citați uneori în stilul invocării textelor sacre. Inadecvare ce are farmecul ei în sobrele, uneori chiar dogmaticele texte dedicate unor autori ce numai „sobri" și „dogmatici" nu s-au vrut. A.D. Munteanu este ordonat și metodic scriind despre texte rebele și uneori introduce un principiu de ordine în opera unor autori care și-au propus să contrazică violent tocmai un asemenea principiu. Înțeleg lectura creatoare a criticului dar nu știu dacă ea este chiar necesară [illegible] meritată. Este, în schimb, de admirat generozitatea scriitorului care suplinește carențele textului citat, oferindu-ne astfel și indicii asupra unora din temele lui predilecte.

În ordinea surprizelor — caracterizate și pentru spiritul viu, dinamic, asociativ prin excelență al lui A.D. Munteanu — să mai indicăm [illegible] articolul cu neașteptatul titlu „Semnificația construcției", dedicat romanului „Îngerul a strigat" de Fănuș Neagu. Din nou trebuie să spunem că sînt pagini care lasă departe cam tot ce s-a scris despre acest [illegible] moștenitor de comori din literatura noastră", criticul încheindu-și articolul cu o formulă „călinesciană" de o excepțională sugestivitate: „Cuvîntul bogat, foind de înțelesuri, realitate infinită, ca mantia Lucreției Borgia, cusută cu mii de pietre prețioase". Informat, pătrunzător, uneori unilateral dar mereu interesant, A.D. Munteanu este un scriitor talentat cu vocație de cărturar căruia pedanteria nu-i stă rău.

C. STĂNESCU

PLASTICĂ

CATARGI — clasicismul ca stare de spirit

Henri Catargi este, prin structură, un clasic. Temele picturii sale extrase dintr-o observare și dintr-un studiu atent al naturii și mediului imediat. Studiul naturii creează cadrul, ambianța verosimilității necesare, măsura la care se referă constant, ca la un termen suprem al adevărului, orice reducție a pitorescului, întîmplătorului, cotidianului. Catargi supune natura în primul rînd unei stilizări interioare. Ca și la Pallady pictura este concepută ca o activitate eminamente spirituală, menită să satisfacă exigențele rațiunii. Frumusețea, idealul de perfecțiune ale picturii lui Catargi nu constă în literatura motivului ori în subtilitatea paletei, ci mai precis în aspirația către unitate și echilibru, către anihilarea contrastelor și a exceselor. Frumusețea picturii lui Catargi nu privește morala ca retorică și nici plasticitatea ca satisfacție epidermică. Ea se adresează inteligenței umane, unei aspirații integratoare menită „să împace" dualismul rațiune — sentiment, reflecție — impuls, construcție abstractă — concret sensibil.

La Catargi ca și la Brâncuși, Anghel sau Pallady, spirite clasice, eleate, care percep și concep realitatea „grecește", e sensibilă tensiunea interioară izvorîtă din tendința dominării și disciplinării contrariilor. Dacă în hieratismul și rigiditatea personajelor lui Anghel, în desenul unghiular, nervos dar stăpînit al lui Pallady descifram mai limpede semnele unei combustii necheltuite, „suspendate" prin atentă supraveghere, în calmele și seninele imagini ale lui Catargi aceste semne sînt mai estompate. El pare mai detașat, dar în această liniște profundă, în această solitară retragere intuim nu atît mecanismul impecabil declanșat și minuit al disimulării, cît **un alt grad** de subordonare față de realitatea fenomenală și realitatea artei, un alt mod de reprimare a tendinței de destăinuire și confesiune, de respingere a situării în prim plan, fie și involuntar, a unui fapt particular. Catargi are un soi de bărbătească pudoare, realismul și luciditatea artiștilor care odată cu opera s-au construit pe sine foarte greu, tenace, smulgînd pas cu pas acel adevăr și acea autenticitate ce încununează destinul și opera marilor artiști. Cine i-a urmărit atent evoluția, cine zăbovește îndelung lîngă lucrările actualei expoziții — unul din importantele evenimente culturale ale ultimei perioade de timp — descoperă că sub fiecare tușe, în fiecare duct linear se ascunde de fapt un imens exercițiu, o încordată voință, un volum de muncă puțin obișnuit. Amploarea lor o poți numai bănui, dar efectul (căci spontaneitatea și simplitatea sa, ca și în alte cazuri notabile este un efect și nu un scop în sine) măsura vizibil în realizările de astăzi. Catargi, pictor nedespărțit de șevalet timp de peste patru decenii, pictor cu o energie și apetit de muncă neîntîlnite la orice pas, s-o recunoaștem, are, așa cum mărturisește în catalog un singur regret: de a nu fi lucrat în tinerețe tot atît de intens ca acum! Catargi ni se pare că ilustrează și în acest plan profunda sa vocație clasică. Creația nu e pentru sine inspirație, capriciu, impuls frenetic. Ea este mai degrabă exercițiul ordonator, o demonstrație rațională a intuiției artistice.

Clasicismul său este mai degrabă o stare de spirit, o aspirație către echilibru și puritate, către evidențierea unor resorturi morale în raportul operă-public, trăsături pe care le încorporează nu rareori o formulă artistică individuală, originală.

Trăirea rațională în procesul elaborării artistice nu exclude, nu sufocă în cazul său, o vie sensibilitate, o substanțialitate și expresivitate a detaliului concret. Flori, naturi moarte, peisaje sînt construcții ale spiritului și deopotrivă echivalent al unor stări afective, discret cenzurate. Simțul critic anihilează tot ceea ce la alții, fie numai și prin motiv pictural, alunecă pe nesimțite în calofilie. Catargi nu dă definiții ale generozității, e pur și simplu generos sub haina bonomiei și distanței deferente. Catargi spune mai mult decît are aerul că vrea să spună. Universul său este mai amplu decît lasă să se înțeleagă subiectele pînzelor, multe dintre ele „motive de atelier", mereu aceleași și aceleași, de la an la an. Clasicismul lui Catargi se înscrie de fapt unui filon clasic, în termenii avansați pînă acum, al picturii românești moderne. El are mult din sobrietatea unui Andreescu, din caldele transparențe ale pastelurilor lui Luchian, din fragilitatea grafiei și subtilitatea griurilor lui Pallady.

C. R. CONSTANTINESCU

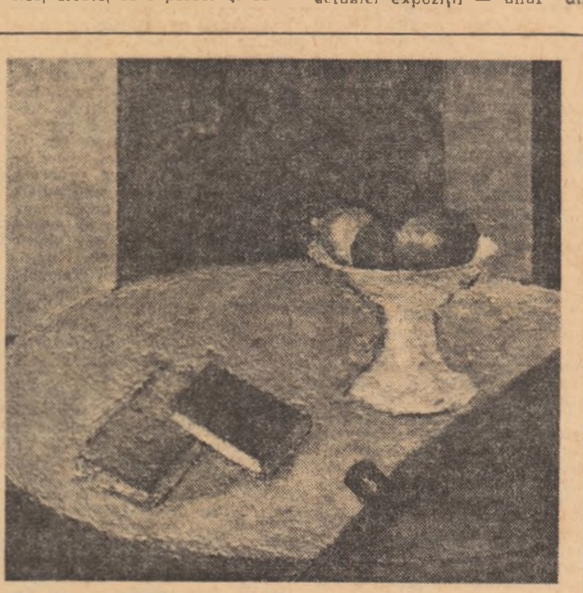

Din Expoziția de pictură, acuarelă și desen H.H. Catargi: „Cireș la marginea satului" și „Fructieră pe masă albastră"

TEATRU

„FURTUNA" de A. N. OSTROVSKI

La Teatrul Național „I. L. Caragiale"

Creatorul teatrului rus, A. N. *Ostrovski*, de la a cărui naștere s-au împlinit 150 de ani, e omagiat de Naționalul bucureștean prin montarea *„Furtunii"*, drama considerată pe drept capodopera autorului. Și tot pe drept lucrarea cea mai originală din teatrul rus, autorul depășind aici mijloacele obișnuite ale dramaturgiei din secolul trecut. Piesa lui de moravuri devine dramă psihologică și, mai mult, se ridică pînă la tragedie prin descrierea magistrală a ambianței în care se desfășoară acțiunea. Povestea unei iubiri nefericite are un fundal social viguros reliefat, dureros denunțat de către acest cunoscător al relațiilor dominante în Rusia țaristă. Relații sociale și umane samavolnice, bazate pe dreptul stăpînului tiranic de a oprima, de a strivi, batjocorind. Întreaga epocă e descrisă aici, întreaga societate își află caracterizarea, căci familia de care se ocupă Ostrovski în „Furtuna" nu reprezintă altceva decît imaginea lor. Mediul acestei familii — îmbîcsit de ignoranță, de obscurantism și cruzime, mediul unde aspirația spre puritate, adevăr și demnitate e strangulată — reflectă întocmai mediul social. O viață întunecată, închisă, îi ține pe membrii familiei Dicoi și Cabanov ca într-o închisoare, așa cum era Rusia veacului trecut. Atmosfera de nerespirat, tot mai greu de suportat, atmosfera dinaintea furtunii îi apasă pe toți. Unii așteaptă izbucnirea amenințătoare ca pe o eliberare alții, însă, se tem. În această cumplită tensiune eroii dramei evoluează tulburător, sfîrșitul lor e tragic, cu toate acestea scriitorul lasă o geană de speranță prin însuși simbolul furtunii purificatoare. Furtuna care frînge arbori mai slabi sau mai tineri, dar care și limpezește, luminează. Categoric piesa lui Ostrovski, scrisă acum peste o sută de ani, impresionează și astăzi. Pe scena Naționalului ea a fost reprezentată păstrînd semnificațiile date de autor, urmărind intențiile lui: denunțarea unei lumi în care frumusețea sentimentelor, omenia și libertatea nu sînt cunoscute; realizarea unor tipuri reprezentative pentru această lume unde nu-și poate avea locul tragica eroină Catia, emoționant descrisă de autor. Regizorul *George Teodorescu* a lucrat cu matură conștiinciozitate acest spectacol, masiv și dens; el a subliniat critica socială a piesei, conturînd cu forță — uneori exagerată — cele mai multe portretizări. Ceea ce n-a izbutit însă integral George Teodorescu este atmosfera apăsătoare, care anunță furtuna din natură și din sufletele oamenilor. În afară de aceasta, decorul prea amplu desfășurat (de *Paul Bortnovski*) l-a făcut să risipească actorii în spații cîteodată prea disparate, îndepărtîndu-ne de trăirile pasionate ale eroilor. Cea mai bună idee a regizorului rămîne însă distribuția, unde au excelat două mari actrițe, *Dina Cocea* și *Leopoldina Bălănuță*. Am avut în sfîrșit prilejul să vedem pe scena Naționalului o interpretare care dă măsura prestanței și inteligenței caracteristice pentru *Dina Cocea*. Ea a creat impresionant, cu mijloace artistice sigure, cumplitul personaj Cabanova, exponenta „dreptului familial" abuziv pînă dincolo de moarte. *Leopoldina Bălănuță* a gradat cu binecunoscuta ei sensibilitate, cu necontestata sa aptitudine de tragediană rolul frumos al Catiei, cea care „vrea să zboare ca păsările, ca fluturii, să se desprindă de pămînt" și să scape de robie. Semnalăm de asemenea creații valoroase, deși în roluri mici, ale actorilor mai tineri de la Național: *George Mottoi*, care l-a compus cu subtilitate pe Boris, tipul atît de slab și atît de iubit de Catia; *Costel Constantin*, altădată aspru, tăios, acum investind o caldă omenie în Tihonov, demonstrînd deci variate posibilități; *Traian Stănescu*, cel mai degajat, în rolul unui flăcău pus pe petrecere; *Tamara Crețulescu*, plină de temperament în rolul voluntarei Varvara; *Aimée Iacobescu*, o sprintenă Glașa.

*

„Furtuna" de Ostrovski, spectacol prezentat de curînd în premieră, a deschis — pe prima noastră scenă — festivalul dramaturgiei ruse și sovietice, care se desfășoară în numeroase teatre din întreaga țară.

VIORICA TĂNĂSESCU

Despre teatrul cu tineri

Discutam mai demult cu doi dramaturgi. Ambii, autori a piese cu și despre tineri. Și ambii, dezamăgiți de modul în care teatrele, regizorii și actorii primesc aceste texte.

„Gata, am renunțat, ultima mea piesă este polițistă" — mi-a mărturisit primul.

„Iar eu — a adăugat celălalt — nici măcar nu am la ce să renunț, căci nu am scris decît una singură..."

Tristețea lor era justificată. Primului, după lungi discuții și acceptări de nenumărate compromisuri de distribuție, i-a fost jucată pînă la urmă piesa de către două teatre, celui de-al doilea însă, nu i-a jucat-o niciunul, pentru că „nu aveau actori tineri". Iar textul prevedea cel puțin șase actori sub 30 de ani. În concluzie, sigur că respectivii dramaturgi preferă să abordeze alte subiecte mai sigure și cu mai puțină „bătaie de cap".

Și atunci de ce să ne mai mirăm că publicul vine la teatru în număr mult mai mic decît este normal? De ce să ne mințim cu gîndul că putem juca la infinit doar Nota 0 la purtare?

Aceste întrebări mi-au fost trezite de vizionarea pe ecranul televizorului, acum cîteva săptămîni, a unei piese cu și despre tineri: Un tînăr mai puțin furios de L. D. Șerban. Nu era o piesă nemaipomenită, nu era nici o piesă proastă: era o piesă adevărată. Autentică. Scrisă cu meșteșug și umor de către un dramaturg care cunoaște destul de bine tineretul, problemele și aspirațiile lui. O piesă care avea în rolul principal un tînăr șofer îndrăgostit de o fată de pe șantier, fată care pînă la urmă se îndrăgostește și ea de alt tînăr șofer, căci eroul nostru dovedise că iubește mai mult munca decît pe ea. Iar „la balul de sîmbătă seara" toți se adună — după o bătălie acerbă cu apele revărsate ale unui fluviu — și dansează fericiți, în salopete și cizme, mai mult sau mai puțin după „ultima modă".

Sebastian Papaiani, Adina Popescu, Liliana Welther, Radica Popescu, Ion Podoleanu, Vladimir Găitan și ceilalți tineri actori au jucat și s-au jucat cu plăcere în roluri cu care nu aveau nevoie să se familiarizeze și pe care le-au întruchipat cu siguranță (alături de L. D. Șerban, în redarea autenticității atmosferei, au avut un merit deosebit operatorul Iosif Ollerer și regizoarea Ariana Kuner-Stoica).

BOGDAN ULMU

FILM

„Ceața"

Tema generoasă a luptei comuniștilor în anii ilegalității inspiră cinematografiei noastre un nou film „CEAȚA", realizat de Vladimir Popescu-Doreanu după un scenariu scris în colaborare cu Alexandru Șiperco. Subiectul aduce pentru prima dată la noi unul din aspectele cele mai tragice ale activității clandestine ale unui grup de comuniști: căutarea și găsirea agentului provocator al organelor antonesciene. Ne aflăm în timpul dictaturii fasciste cînd comuniștii desfășurau o vastă acțiune de sabotare a mașinii de război hitleriste. În rîndurile lor fusese strecurat un om care trebuia să le anihileze activitatea. Scenariul oferă datele unei confruntări extrem de interesante nu atît pe sondarea psihologiei personajelor în acțiune cît pe o logică a deducțiilor în fața unor evenimente al căror neprevăzut devine clar de-abia în final.

Într-un fel filmul este o anchetă îndelungată, efectuată în condițiile grele ale luptei. De aici, pe lîngă interesul pentru povestirea propriu-zisă, narațiunea cinematografică de tip enigmistic, și interesul pentru profilul moral al eroilor comuniști nevoiți să facă față unui climat de neîncredere reciprocă, capabil să-i lovească mai dur și cu mai mare efect decît dușmanii fățiși, agenți ai poliției. Urmăriți, ei trebuie să se supună disciplinei de partid, să se izoleze, să-și întrerupă legăturile, să lămurească toate implicațiile acțiunilor lor. Dramatismul situației nu este unul exterior, „fotogenic", cît unul de mare tensiune.

Din micul grup condus de un experimentat ilegalist, avînd la activul său două decenii în munca de partid, cineva trădează. Cineva bine dirijat de poliția care înscenează urmăriri și descinderi derutante. Pînă la aflarea vinovatului filmul nu desconspiră nimic, oferind premisele unui aprig joc al inteligenței. Dar regizorul Vladimir Popescu-Doreanu poate că s-a temut în fața acestei discrete fluențe narative și voind cu orice preț un spectaculos de suprafață a denaturat, din păcate, sensul, originalitatea subiectului adăugîndu-i dinamismul facil al unor secvențe inutile. Pregenericul filmului ne prezintă o bătaie împrumutată parcă din „răfuielile" gangsterești. Obsesia mașinilor negre din care cineva urmărește sau în care cineva este urmărit devine astfel un laitmotiv caduc nereprezentînd altceva decît o alarmantă paupertate estetică. Întregul film este realizat în planuri violent anticinematografice, teatrale, amintind de naivitățile începutului artei a șaptea. Cînd vrea să dea nerv acțiunii regizorul apelează la scene tip din filmele polițiste de duzină. Toate acestea fac din „CEAȚA" un exemplu de ratare a unui subiect interesant, captivant prin miza superioară a unei confruntări subtile de inteligență și nu printr-o cascadorie de o chinuită truculentă. Ratarea unui asemenea subiect, de o mare simplitate, însă cu atît mai dramatic, ni se pare că putea fi măcar parțial evitată.

Posibilitățile regizorului ne erau îndeajuns cunoscute încă de la „Runda a 6-a" și „Amprenta" iar confirmarea de față e regretabilă doar pentru că de data aceasta inabilitatea cineastului a anulat calitățile subiectului datorat lui Alexandru Șiperco, scriitor aflat la primul său contact cu cinematografia.

Într-o viziune regizorală lipsită de prea clare criterii, distribuția filmului: Toma Dimitriu, Adela Mărculescu, Emeric Schäffer, Maria Rotaru, Liciu Ciulei, Mircea Anghelescu, Vladimir Găitan n-a avut decît șansa de a se descurca pe cont propriu. Ceea ce și se întîmplă, cu rezultate pe măsura experienței cinematografice a fiecăruia.

TUDOR STĂNESCU

Pentru timpul Dv. liber

cinema

CEAȚA: rulează la Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Flamura (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
EOLOMEA: rulează la Central (orele 9,30; 12; 15; 17,30; 20,15).
DRUMURILE BĂRBAȚILOR: rulează la Lumina (orele 9; 11,15; 13,30; 18,30; 20,45).
CÎND LEGENDELE MOR: rulează la Scala (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), București (orele 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21), Stadionul Dinamo (ora 20), Grădina București (ora 20).
CLASA MUNCITOARE MERGE ÎN PARADIS: rulează la Capitol (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20), Grădina Capitol (ora 20).
CIPRIAN PORUMBESCU: rulează la Patria (orele 10; 13,30; 17; 20,30).
PE ARIPILE VÎNTULUI: rulează la Luceafărul (orele 10; 14,30; 19), Festival (orele 9,30; 14; 18,45; 20), Favorit (orele 10; 14,30; 19), Grădina Festival (ora 20), Grădina Luceafărul (ora 20).
VERONICA: rulează la Doina (orele 9,30; 11,30; 13,45; 16; 18; 20,15), Giulești (orele 16; 18; 20), Miorița (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).
ODISEEA GENERALULUI JOSE: rulează la Timpuri Noi (orele 9—18 în continuare) Program de documentare (ora 20,15).
FATA BĂTRÎNĂ: rulează la Excelsior (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Grădina Select (ora 20).
ACEA PISICĂ BLESTEMATĂ: rulează la Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Modern (orele 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Arenele Romane (ora 20), Grădina Modern (ora 20).
ADIO, PETERSBURG: rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,15).
GRĂBIȚI APUSUL SOARELUI: rulează la Buzești (orele 9; 12,30; 16; 18,30), Tomis (orele 9,30; 12,30; 16; 18,15), Grădina Buzești (ora 20), Grădina Tomis (ora 20).
FRONTUL NOMAD: rulează la Rahova (orele 15,30; 18; 20,15).
CE SE ÎNTÎMPLĂ, DOCTORE?: rulează la Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR: rulează la Progresul (orele 15,30; 19).
NICI UN MOMENT DE PLICTISEALĂ: rulează la Dacia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Floreasca (orele 15,30; 18; 20,30).
RAPORTUL AGENTULUI 36: rulează la Munca (orele 15,30; 18; 20,15).
DRUMUL SPRE VEST: rulează la Înfrățirea (orele 15,30; 18; 20,15).
IAKOV BOGOMOLOV: rulează la Moșilor (orele 15,30; 18; 20,15).
ȚARA SĂLBATICĂ: rulează la Bucegi (orele 15,30; 18; 20,30). Drumul Sării (orele 15,30; 18; 20,15), Grădina Bucegi (ora 20).
LUPUL MĂRILOR: **RĂZBUNAREA**: rulează la Cotroceni (orele 15,30; 19).
ATENTATUL: rulează la Lira (orele 15,30; 18; 20,30), Grădina Lira (ora 20).
ZESTREA: rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,15), Grădina Unirea (ora 20,15).
COWBOY: rulează la Ferentari (orele 15,30; 18; 20,15), Grădina Vitan (ora 20).
TECUMSEH: rulează la Cosmos (orele 15,30; 18; 20,15); Arta (orele 15,30; 18; 20,15), Grădina Arta (ora 20).
ORGANIZAȚIA: rulează la Pacea (orele 15,45; 18; 20,15), Grădina Moșilor (ora 20).
O ANCHETĂ DIFICILĂ: rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,15).
MISTERUL DIN INSULA BLAFE: rulează la Volga (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).
EU NU VĂD, TU NU VORBEȘTI, EL NU AUDE: rulează la Viitorul (orele 15,30; 18; 20,15).
O FLOARE ȘI DOI GRĂDINARI: rulează la Aurora (orele 9; 12; 16; 19), Grădina Aurora (ora 19,30).

teatre

Opera Română: FRUMOASA DIN PĂDUREA ADORMITĂ — ora 19,30; Teatrul de Operetă: CONTELE DE LUXEMBURG — ora 19,30; Teatrul Național „I. L. Caragiale" (Sala Comedia): DULCEA PASĂRE A TINEREȚII — ora 20; (Sala Studio): DESPRE UNELE LIPSURI, NEAJUNSURI ȘI DEFICIENȚE ÎN DOMENIUL DRAGOSTEI — ora 20; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (Schitu Măgureanu): VALENTIN ȘI VALENTINA — ora 20; Teatrul „C. I. Nottara" (Sala Magheru): OMUL CARE... — ora 19,30; Teatrul de Comedie: PREȘUL — ora 20; Teatrul de Stat din Pitești (la Teatrul Mic): STÎLPII SOCIETĂȚII — ora 19,30; Teatrul Giulești: COMEDIE CU OLTENI — ora 19,30; Teatrul „Ion Vasilescu": MITICĂ POPESCU — ora 19,30; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy): REVISTA ARE CUVÎNTUL — ora 19,30; (Sala Victoria): TRĂSNITUL MEU DRAG — ora 19,30; (la Sala Palatului): JOS PĂLĂRIA — ora 19,30; Teatrul „Ion Creangă": CELE DOUĂSPREZECE LUNI ALE ANULUI — ora 16; Teatrul „Țăndărică" (Sala Victoria): NIGRA ȘI ALIGRU — ora 17; (Sala Academia): UN BĂIAT ISTEȚ ȘI UN REGE NĂTĂFLEȚ — orele 15 și 17; Ansamblul „Rapsodia Română": PE PLAIURILE MIORIȚEI — ora 19,30.

tv

JOI, 17 MAI 1973

PROGRAMUL I

9.00 Curs de limba franceză. 9.30 Prietenii lui Așchiuță. 10.00 Telex. 10.05 Program de muzică populară.

În jurul orei 10,30 — Transmisiune directă de la Blaj, de la adunarea populară organizată pe Cîmpia Libertății cu prilejul împlinirii a 125 de ani de la Revoluția din 1848 în Transilvania.

16.00—17.00 Teleșcoală: Fizică; Matematică; Filozofie. 17,30 Emisiune în limba maghiară. 18.30 Telex. 18.40 Univers beethovenian. 19.05 Artă plastică. 19.30 Telejurnal. 20.15 Cîntecul săptămînii: „Țara mea" de Ion Stavăr. 20.20 „Omul de lîngă tine". 20.35 Comici vestiți ai ecranului: Charlie Chaplin. 21.25 Tinerii despre ei înșiși. „Acei elevi minunați și uzina lor". Nuntă uitească la Curtișoara. 21.55 Imagini din Norvegia. 22.15 24 de ore. 22.45 Lumea de mîine.

PROGRAMUL II

17.30 Agenda. 17.40 Pagini muzicale de mare popularitate din opere. 18.10 [illegible] serial pentru tineret: „Tunelul [illegible]". 18.40 [illegible] bucureșteanului. 19.30 Telejurnal. 20.15 Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. Dirijor Vaclav Smetacek (R. S. Cehoslovacă). 21.15 Teatru scurt: „[illegible]" de Ștefan [illegible]. În distribuție: Mar[illegible], Ovidiu Moldovan, [illegible] Costache [illegible], Constantin Guriță.

AGENDA

TELEGRAME

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, NICOLAE CEAUȘESCU, a primit din partea Regelui Laosului, SRI SAVANG VATTHANA, următoarea telegramă:

Mulțumesc călduros Excelenței Voastre pentru felicitările și urările pe care ați binevoit a le adresa poporului laoțian și mie personal cu ocazia sărbătorii naționale a Regatului Laos.

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, NICOLAE CEAUȘESCU, a trimis Maiestății Sale Regelui OLAV AL V-lea al Norvegiei următoarea telegramă:

Aniversarea Zilei naționale a Norvegiei îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa cordiale felicitări și cele mai bune urări de fericire personală, de pace și prosperitate pentru poporul norvegian.

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, ION GHEORGHE MAURER, a trimis primului ministru al Norvegiei, LARS KORVALD, următoarea telegramă:

Vă rog să primiți, Excelență, calde felicitări și cele mai bune urări cu ocazia Zilei naționale a Norvegiei.

Tovarășul Virgil Trofin, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a primit miercuri la amiază delegația Institutului de cercetări pentru comerțul interior din Cuba, condusă de Eugenio Rodriguez Balari, directorul institutului, care se află în țara noastră pentru schimb de experiență și documentare.

În cadrul întrevederii au fost abordate probleme privind experiența țării noastre în cercetarea cererii populației, dezvoltarea bazei materiale a comerțului, precum și schimbul de informații și colaborarea în domeniul comerțului dintre România și Cuba.

Tovarășul Dumitru Popescu, membru al Comitetului Executiv, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a primit, miercuri după-amiază, delegația de oameni de teatru din U.R.S.S., condusă de Iuri Nikiforovici Elcenko, ministrul culturii al R.S.S. Ucrainene, care participă la Festivalul dramaturgiei ruse și sovietice. Au fost discutate aspecte ale dezvoltării culturii și artelor în România și Uniunea Sovietică, precum și ale colaborării culturale multilaterale româno-sovietice.

La întîlnirea care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, tovărășească au participat Ion Dodu Bălan și Ioan Jinga, vicepreședinți ai Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

A fost de față V. I. Drozdenko, ambasadorul U.R.S.S. la București.

Membrii delegației culturale din U.R.S.S., prezenți la Festivalul dramaturgiei ruse și sovietice desfășurat în țara noastră, s-au întîlnit miercuri, la sediul Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale, cu dramaturgi, regizori, actori, critici de teatru bucureșteni.

După cuvîntul de salut, rostit de artista emerită Dina Cocea, vicepreședinte al A.T.M., au mai luat cuvîntul conducătorul delegației culturale sovietice, I. N. Elcenko, ministrul culturii al R.S.S. Ucrainene, și Ion Dodu Bălan, vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

Plenara Comitetului Național Român — U. N. I. C. E. F.

Ieri a avut loc la Palatul Pionierilor din București plenara Comitetului Național Român pentru U.N.I.C.E.F. În ordinea de zi s-au înscris discuțiile referitoare la activitatea Comitetului pentru promovarea în rîndurile tinerei generații a ideilor păcii, prieteniei, respectului reciproc și înțelegerii între popoare precum și alegerea delegației care va participa între 21—25 mai la cea de a 19-a reuniune a comitetelor naționale europene pentru U.N.I.C.E.F. de la Haga. Cu acest prilej a fost adoptat și planul de măsuri în vederea sărbătoririi Zilei de 1 Iunie, Ziua Internațională a Copilului. Antrenați de Organizația pionierilor și de Comitetul Național Român U.N.I.C.E.F., copiii din toate județele țării participă cu entuziasm la strîngerea de fonduri pentru U.N.I.C.E.F.

Activitatea de strîngere și realizare a fondurilor se împletește cu acțiunile cu un pronunțat caracter educativ. Între aceste acțiuni amintim: întîlniri cu personalități ale vieții politice, culturale, serbări, spectacole și expoziții în care concursurile de pictură și desen vor aborda teme privind viața copiilor din diferite zone ale lumii, prietenia între tînăra generație de pretutindeni, rolul U.N.I.C.E.F.; va fi intensificat schimbul de corespondență cu copiii din alte țări; stațiile de emisie și recepție ale palatului și casele pionierilor vor transmite mesaje de pace și prietenie copiilor radioamatori din alte țări; copiii din țara noastră vor lua parte la un concurs internațional de desene inițiat de Comitetul Român de pregătire a Festivalului de la Haga.

ELENA RUBELI

Miercuri a fost semnat la București Planul de colaborare științifică pe perioada 1973—1975 între Academia Republicii Socialiste România, Academia de științe sociale și politice și Academia cehoslovacă de științe.

Miercuri după-amiază, a sosit la București Maati Jorio, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Regatului Maroc în Republica Socialistă România.

Solemnitatea înmînării unor înalte decorații

(Urmare din pag. 1)

struire a socialismului și contribuția adusă la dezvoltarea Uzinei de pompe, strungarului Ioniță T. Marin i-au fost conferite titlul de „Erou al Muncii Socialiste“ și medalia de aur „Secera și Ciocanul“.

De la aceeași întreprindere, ing. Dimitrie Grecov a fost distins cu Ordinul Steaua Republicii Socialiste România, clasa a II-a, iar tovarășii Gheorghe V. Codin, sudor, Ion C. Dumitrescu, lăcătuș, Constantin V. Matache, turnător, Dumitru V. Mușat, maistru turnător, Eugen Tiberiu Ioan L. Zarcula, inginer, au fost distinși cu Ordinul Muncii clasa a II-a.

De asemenea, prin decret al Consiliului de Stat au mai fost conferite 31 de ordine și 80 de medalii unor muncitori, maiștri, tehnicieni, ingineri, economiști și funcționari de la Uzina de pompe-București.

Întreprinderii poligrafice „Fabrica de timbre“ i-a fost conferit Ordinul Muncii clasa I, pentru contribuția adusă la dezvoltarea industriei poligrafice și participarea activă a colectivului său la opera de construire a socialismului, cu prilejul aniversării a 100 de ani de la înființare.

De la această întreprindere, pentru merite deosebite în muncă, cu prilejul centenarului fabricii, au fost distinși cu Ordinul Muncii clasa a II-a tovarășii Ion Gh. Dumitrana, specialist gravor, Elena E. Iordan, director, Ilie R. Nicolae, specialist corodor. De asemenea, prin decret al Consiliului de Stat au mai fost conferite 12 ordine și 42 de medalii unor muncitori, maiștri, tehnicieni, ingineri și funcționari din cadrul Întreprinderii poligrafice „Fabrica de timbre“.

Cu prilejul aniversării a 75 de ani de existență a învățămîntului superior de arhitectură, pentru contribuția adusă la formarea specialiștilor și la dezvoltarea școlii naționale de arhitectură, Institutului de arhitectură „Ion Mincu“ din București i-a fost conferit Ordinul Muncii clasa I.

Cu același prilej, pentru îndelungată și rodnică activitate didactică, științifică, practică și educativă, profesorilor universitari Mircea A. Alifanti și Grigore G. Ionescu le-a fost conferit titlul de „Profesor Universitar Emerit“ al Republicii Socialiste România; profesorilor universitari Alexandru I. Cișmigiu, Nicolae Gh. Lupu, Ștefan Petre P. Mănciulescu, Gheorghe Gh. Petrașcu, Gheorghe I. Simota, Gabriel Napole-on N. Sudan și conferențiarului universitar Ion Eugen N. Ghica, Ordinul Muncii clasa a II-a iar conf. univ. Ludwik Teodor H. Staadecker a fost distins cu ordinul „Meritul Științific“ clasa a II-a.

Prin decret al Consiliului de Stat au mai fost conferite un număr de 12 ordine și 8 medalii, unor cadre didactice și salariați de la Institutul de arhitectură „Ion Mincu“ din București.

Mulțumind conducerii de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru înaltele distincții acordate Uzinei de pompe și unor membri ai colectivului din cadrul întreprinderii, Dimitrie Grecov, a spus:

Este un moment deosebit în istoria de 90 ani a uzinei noastre această înaltă apreciere a rezultatelor obținute prin munca plină de abnegație a unui colectiv cu bogate tradiții revoluționare.

Folosim și acest prilej pentru a ne exprima încă o dată recunoștința noastră fierbinte pentru prețioasele indicații date de dumneavoastră, tovarășe secretar general, cu prilejul vizitei de lucru în uzină, care au orientat colectivul spre puternica mobilizare a tuturor resurselor menită să conducă la sporirea eficienței fondurilor de investiții primite. Vă raportăm că producția de pompe a sporit în acest cincinal pînă în prezent cu peste 50 la sută, urmînd ca pînă în 1975 ea să reprezinte de peste 2,5 ori nivelul anului 1971. Se realizează, de asemenea, indicațiile primite de la dumneavoastră cu privire la sporirea necontenită a eficienței fondurilor fixe, precum și cu privire la creșterea masivă a exportului de pompe.

Vă asigurăm mult stimate tovarășe secretar general, că nu vom precupeți nici un efort, că vom face totul, muncind cu dăruire și pasiune pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce ne revin, contribuind astfel la progresul și propășirea scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România.

Exprimînd, în numele întregului colectiv al Fabricii de timbre, cele mai calde mulțumiri conducerii partidului și statului, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru înaltele distincții acordate, directorul întreprinderii, Elena Iordan, a arătat, între altele: Noi vedem în aceasta nu numai aprecierea activității rodnice a colectivului fabricii noastre care, cu pasiune, pricepere și migală a făcut din marca poștală românească un simbol mi-natural al bogățiilor materiale și spirituale ale poporului român, ci și o înaltă prețuire a muncii tuturor tipografilor din țara noastră, pusă în slujba promovării ideilor înaintate ale Partidului Comunist Român, afirmării celor mai valoroase elemente ale culturii socialiste.

Dînd glas sentimentelor de dragoste nețărmurită față de partid, față de dumneavoastră, cel mai iubit fiu al poporului român, avînd drept prețios exemplu neobosita dumneavoastră activitate desfășurată pentru binele întregii națiuni, pentru propășirea patriei noastre socialiste, — muncitorii, inginerii și tehnicienii, în frunte cu comuniștii din fabrica de timbre se angajează să depună toate eforturile pentru depășirea sarcinilor de plan pe anul 1973, pentru îndeplinirea planului cincinal în patru ani și jumătate.

Înaltele ordine cu care ați cinstit astăzi școala de arhitectură românească și pe slujitorii ei, a spus arh. Cezar Lăzărescu, rectorul Institutului, ne umplu inimile de bucurie și mîndrie.

Sărbătorind acum 75 de ani de viață a acestui înalt for de cultură și știință, omagiem pe toți arhitecții țării care și-au adus contribuția la edificarea socialistă a patriei noastre, pentru că toți au învățat pe băncile acestei școli.

Studenții și profesorii Institutului de arhitectură „Ion Mincu“ nutresc gînduri de profundă recunoștință față de Partidul Comunist Român, față de dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru convingerile cu care ne-ați întărit în munca noastră de căutări permanente, pentru succesele pe care le-am înregistrat ca urmare a orientării clare, a sprijinului moral și material de care ne bucurăm în permanență.

În numele arhitecților țării, vă exprim întreaga recunoștință pentru înalta apreciere pe care ați dat-o arhitecturii românești și vă asigurăm că ne vom strădui să ducem și mai departe, pe trepte mai înalte, tradițiile acestei școli.

Felicitînd pe cei decorați, a luat cuvîntul tovarășul **Nicolae Ceaușescu**.

Cuvintele calde de felicitare adresate de președintele Consiliului de Stat au fost subliniate cu puternice aplauze.

Tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, ceilalți conducători de partid și de stat s-au întreținut, apoi, cordial cu cei decorați.

(Agerpres)

Vizita delegației Uniunii Tineretului Muncitor Socialist din R.P.D. Coreeană

Primire la C. C. al P. C. R.

Tovarășul Ilie Verdeț, membru al Comitetului Executiv al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a primit, miercuri după-amiază, delegația Uniunii Tineretului Muncitor Socialist (U.T.M.S.) din R.P.D. Coreeană, condusă de tovarășul Li Iong Bok, președintele Comitetului Central al U.T.M.S., care, la invitația C.C. al U.T.C, face o vizită în țara noastră.

A luat parte tovarășul Ion Traian Ștefănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului.

A fost prezent Li Ho Zang, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.P.D. Coreene la București.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

Mitingul tineretului din Capitală

Ieri după-amiază, la Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România a avut loc un miting de prietenie și solidaritate cu tineretul coreean, prilejuit de prezența în țara noastră a delegației Uniunii Tineretului Muncitor Socialist din Republica Populară Democrată Coreeană, condusă de tovarășul Li Iong Bok, președintele Comitetului Central al U.T.M.S.

Au participat numeroși tineri muncitori, elevi și studenți din municipiul București. A fost de față Li Ho Zang, însărcinat cu afaceri a.i. al R.P.D. Coreene la București.

Mitingul a fost deschis de tovarășul George Ghenoiu, prim secretar al Comitetului municipal București al U.T.C., după care a luat cuvîntul tovarășul Li Iong Bok, președintele C.C. al U.T.M.S. Vorbitorul a exprimat sentimentele de deosebită satisfacție ale delegației U.T.M.S. pentru întîlnirea cu reprezentanții tineretului bucureștean, mulțumirile profunde pentru primirea frățească de care s-au bucurat în România solii tineretului coreean. Președintele C.C. al U.T.M.S. a transmis un salut călduros din partea membrilor organizației, a întregului tineret al R.P.D. Coreene, tinerei generații a României socialiste. Oaspetele a subliniat că vizita pe care au făcut-o a reprezentat o [illegible] buție la adîncirea prieteniei și colaborării dintre cele [illegible] organizații, dintre tineretul țărilor noastre. Sîntem pe deplin satisfăcuți de rezultatele vizitei — a arătat Li Iong Bok. În continuare vorbitorul a exprimat sentimente de prețuire a muncii poporului român sub conducerea Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, contribuției pe care generația tînără o aduce la îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.

Vorbitorul a arătat că poporul și tineretul coreean sub conducerea Partidului Muncii din Coreea, în frunte cu tovarășul Kim Ir Sen, a reușit să transforme țara într-un stat socialist dezvoltat, cu o economie de sine stătătoare, care obține mari și importante victorii. La aceste realizări generația tînără aduce un valoros aport. Oaspetele s-a referit pe larg la eforturile pe care R.P.D. Coreeană le depune pentru o largă colaborare între nord și sud, pentru realizarea aspirațiilor poporului coreean de unificare pașnică și independentă a patriei sale. Unificarea pașnică și independentă a Coreei nu se poate realiza fără încetarea amestecului din afară în treburile interne ale poporului coreean.

Președintele C.C. al U.T.M.S. a exprimat mulțumiri poporului și tineretului român pentru solidaritatea sa militantă cu aspirațiile drepte ale poporului coreean și a reafirmat dorința de a dezvolta în continuare legăturile de frățească colaborare dintre Uniunea Tineretului Muncitor Socialist din R.P.D. Coreeană și Uniunea Tineretului Comunist din România.

A luat apoi cuvîntul tovarășul Ion Traian Ștefănescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului care, în numele Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, al întregului tineret din patria noastră, a transmis un salut de prietenie și solidaritate internaționalistă tineretului coreean.

„Vizita pe care o întreprinde în țara noastră delegația U.T.M.S. din R.P.D. Coreeană — a arătat vorbitorul — se înscrie în contextul general al legăturilor de prietenie și solidaritate militantă ce unesc Partidul Comunist Român și Partidul Muncii din Coreea, popoarele român și coreean, legături bazate pe fundamentul trainic al principiilor marxism-leninismului și internaționalismului proletar“.

Evocînd vizita întreprinsă în anul 1971 în R.P.D. Coreeană de o delegație de partid și guvernamentală română, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca fiind un moment de seamă în [illegible] relațiilor româno-coreene, tovarășul Ion Traian Ștefănescu a reafirmat și cu acest prilej solidaritatea deplină și sprijinul față de aspirațiile legitime ale tineretului și poporului coreean de a trăi în [illegible] într-o patrie unită și prosperă, exprimînd convingerea că lupta dusă de-a lungul anilor pentru înfăptuirea unității naționale [illegible] va fi încununată de [illegible].

După ce s-a referit la preocupările actuale ale tinerilor din România, la activitatea lor integrată în eforturile întregii națiuni, sub conducerea partidului, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, tovarășul Ion Traian Ștefănescu a spus în încheiere: „Vizita în țara noastră a delegației Uniunii Tineretului Muncitor Socialist din R.P.D. Coreeană a oferit posibilitatea realizării unor discuții fructuoase, a unor largi schimburi de informații și experiențe privind activitatea celor două organizații. Prin desfășurarea și rezultatele sale, vizita se înscrie ca un moment de seamă în dezvoltarea relațiilor dintre Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Tineretului Muncitor Socialist, dintre tineretul țărilor noastre“.

Numeroșii tineri bucureșteni prezenți la miting au aclamat pe solii tineretului coreean, au manifestat cu deosebită căldură pentru prietenia româno-coreeană.

•

În continuarea vizitei, oaspeții coreeni au avut o convorbire la Consiliul Național al Organizației Pionierilor. De asemenea, delegația a vizitat Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, precum și Muzeul de istorie a României.

În cursul zilei de ieri au continuat la C.C. al U.T.C. convorbirile dintre delegațiile Uniunii Tineretului Muncitor Socialist din R.P.D. Coreeană și Uniunii Tineretului Comunist din România.

Schimbul de păreri desfășurat într-o atmosferă prietenească, a relevat dorința celor două organizații de a dezvolta și extinde în continuare legăturile de colaborare în spiritul relațiilor frățești, de solidaritate militantă care unesc popoarele român și coreean, tineretul celor două țări.

GH. SPRINȚEROIU

actualitatea PENTRU TINERET

CORESPONDENȚII ACTUALITĂȚII TRANSMIT

• De pe meleagurile Buzăului [illegible] vești bune. Constructorii de drumuri și poduri, fruntași pe ramură doi ani la rînd, au asfaltat aproape 18 km drumuri, adică aproape 50 la sută din planul pe acest an. Prin organizare și dotare proprie buzoienii își execută la fața locului grinzile pretensionate pentru poduri (singurii din țară), iar stațiile de beton-asfalt, de concepție proprie, intrate în exploatare în această campanie, au un randament și o mobilitate de 3 ori mai mari decît stațiile obișnuite. La reușita generală a lucrărilor contribuie excelenta mobilizare a „echipelor comunale specializate“ cu activitate permanentă, compuse mai ales din tineri care au mobilizat 25 la sută din volumul total al lucrărilor. **(C. A.)**.

• Din inițiativa Comitetului orășenesc Codlea al U.T.C. s-a deschis zilele trecute un nou șantier al tineretului pentru amenajarea lacului 2 de acumulare și agrement, din zona ștrandului orașului. 150 de tineri de la secția de mobilă „Măgura“. Grupul școlar forestier, Centrul școlar de chimie și Liceul din localitate au fost prezenți în prima zi la lucrări. Potrivit programului, aici vor activa zilnic cîte 30—40 de tineri de la diferite întreprinderi și instituții ale orașului, inclusiv chiar în cursul acestei veri, la baza de agrement de la Ștrandul din Codlea, să fie dat în folosință acest nou obiectiv. **(A. VELEA)**.

ȘTIINȚĂ

„FUM-METRU“

Prof. dr. Vasile Berindeanu de la catedra de motoare a Politehnicii timișorene a realizat un aparat de măsurare a emisiilor de gaze („fum-metru“) pentru motoarele Diesel de mare eficiență și sensibilitate. Aparatul se bazează, constructiv, pe hîrtia de filtru tip „Letea“, de fabricație românească, care trecută printr-un cîmp fotoelectric, măsoară transparența într-o unitate de timp. Aparatul, aflat în funcțiune la combinatul din Reșița, poate fi folosit cu succes în toate unitățile „Service“ și în autobuzele din țară, ca o primă și necesară măsură de acțiune antipoluare. **(C. A.)**.

Studenții clujeni în „război“ cu poluarea

Cu începere de anul acesta, la Universitatea din Cluj va funcționa un **Comitet științific interdisciplinar pentru combaterea poluării și protecția mediului înconjurător**. Inițiativa, de fapt primul răspuns al studenților la cerința exprimată expres de conducerea partidului nostru, se profilează drept o serioasă și eficientă acțiune de studiere și elaborare a unor soluții pe linia diminuării efectelor poluării.

— Faptul că am conceput acest „război“ cu focarele de infestare a mediului, ca o cercetare **interdisciplinară** — ne informează autorul inițiativei, tovarășul **Radu Munteanu**, vicepreședinte al Consiliului Asociației Studenților Comuniști din Cluj, asigură caracterul **complex** al acțiunii și implică totodată o foarte strînsă **colaborare** între toate facultățile și institutele din centrul nostru universitar. Activitatea se va desfășura pe baza unui plan anual, defalcat pe departamente de studiu. Vor funcționa cinci departamente: de biologie, de studii medicale, de studii agricole, de studii industriale, de aparatură și cercetări experimentale și de studii demografice. **(S. SOFIA)**.

ȘCOALĂ-PRODUCȚIE

Elevii își aleg profesia

Care este momentul opțiunii pentru profesia viitoare? Nu știm dacă elevii ultimelor clase ale Școlii generale nr. 72 din București, s-au pronunțat, cert este că-i preocupă această problemă de viață. Și pe ei și pe cei care au misiunea să-i călăuzească. Consultările pentru orientarea școlară și profesională devin aici tot mai frecvente. În acest scop a avut loc o întîlnire a elevilor cu inginerul Lucia Martin de la Cooperativa Radio-Progresul, un tehnician și un muncitor, fruntași în producție, care au prezentat aspecte ale activității acestei unități, profilul meseriei de electronist, satisfacțiile muncii în acest domeniu. Elevii s-au arătat deosebit de interesați și au solicitat să viziteze atelierele cooperativei.

REPERE

Școala — factor de cultură și civilizație

Organizat din inițiativa laboratorului de cercetări în domeniul științelor social-politice al comitetului județean de partid, în colaborare cu Inspectoratul școlar, comitetul județean de cultură și educație socialistă și Casa corpului didactic, simpozionul „Formarea gîndirii materialist-dialectice despre lume și viață a tineretului școlar“ s-a bucurat de participarea unor cadre științifice prestigioase de la Academia „Ștefan Gheorghiu“, activiști cu munci de răspundere ai cabinetului județean de partid, cercetători locali, numeroase cadre didactice din municipiu și din județ. Desfășurate atît în plen, cît și în cadrul a 4 secții (Științe sociale, Științe reale, Biologie-geografie, Activități școlare și extrașcolare), lucrările simpozionului au reușit să elucideze o arie largă de aspecte legate de dezvoltarea și perfecționarea sistemului educațional ateist. Discuțiile animate care au urmat au oglindit deosebitul interes cu care au fost primite referatele și s-au soldat cu concluzii practice, prețioase pentru activitatea instructiv-educativă a cadrelor didactice vîlcene. **(DORU MOȚOC)**.

TURISM

TINERII PITEȘTENI ÎN DRUMEȚIE

Acțiunile de drumeție montană sînt tot mai frecvente în timpul liber al tinerilor din organizațiile U.T.C. Peste 300 de tineri din cadrul organizațiilor U.T.C. de la Combinatul de articole tehnice din cauciuc Pitești, „Argeșana“, C.E.I.L., C.I.P., U.M.M. și Școala generală nr. 1, de pildă, au organizat o excursie pe Valea Dîmboviciorii, la Brusturet. Cu această ocazie au străbătut drumul peste munți, pînă la peștera Ulucea. **(VASILE MARUȚA)**.

*

Parcul de ambarcațiuni al Capitalei s-a mărit în această primăvară cu un vaporaș ce poate transporta 160 de persoane, dat în exploatare pe lacul Pantelimon, cu încă 200 de bărci și 70 hidrobiciclete pentru agrement pe celelalte lacuri.

AVIZIER

Salon „Estudiantina“

În cadrul serbării de largă amploare „Estudiantina“, la Casa de cultură a studenților din Brașov a fost deschis un Salon de artă fotografică și o expoziție de caricaturi. Sînt expuse circa 140 fotografii, aparținînd celor 53 de membri ai fotoclubului studențesc, înființat cu numai 2 luni în urmă și 43 de caricaturi ale cîtorva din membrii cercului de grafică.

Rubrică realizată de: VASILE RAVESCU

FOTBAL

Diagrama etapei

S.C. BACĂU — F.C. ARGEȘ 2—1 (0—1). Autorii golurilor: **Enescu** (min. 60) și **Mioc** (min. 78) — pentru gazde, **Roșu** (min. 34) — pentru oaspeți.

UNIV. CRAIOVA — SPORTUL STUDENȚESC 4—1 (1—0). Au marcat: **Țarălungă** (min. 30), **Oblemenco** (min. 67 și 85), **Marcu** (min. 68) respectiv **Sameș** (min. 71) — autogol.

U.T.A. — C.F.R. CLUJ 3—0 (2—0). Kun (min. 5), **Domide** (min. 42) și **Broșovschi** (min. 62) au înscris golurile echipei arădene.

DINAMO — A.S.A. TG. MUREȘ 2—0 (1—0). Punctele formației bucureștene au fost realizate de **Cosma** (min. 40) și **Lucescu** (min. 69).

RAPID — F.C. CONSTANȚA 2—1 (0—0). Oaspeții au deschis scorul în min. 62, cînd Răducanu s-a lăsat păcălit de un șut al lui **Oprea**, iar bucureștenii au egalat în min. 76 prin **Marin Stelian** și au înscris golul victoriei în min. 89 prin **Neagu**.

PETROLUL — C.S.M. REȘIȚA 1—0 (0—0). Singurul gol al partidei este „opera“ fundașului reșițean **Kafka** care, în min. 74, a trimis mingea în propria-i poartă.

„U“ CLUJ — STEAUA 0—0. Studenții au dominat, au avut inițiativa, au jucat — uneori — cu fundașii pe linia de centru, dar nu au reușit să fructifice nici una din ocaziile avute la poarta excelentului Haidu.

STEAGUL ROȘU — JIUL 1—0 (0—0). Pescaru a transformat în min. 67 o lovitură de la 11 m., dictată ca urmare a faultului comis în careu de Tonca asupra lui Balint.

XXIV — În limitele previzibilului

O etapă mai mult calmă decît furtunoasă, cu rezultate scontate, fără nici o surpriză, nici măcar pentru culoare. Liniștea dinaintea furtunii? Meciurile, etapa în sine, a avut ceva din încărcătura partidei decisive din 27 mai, contînd pentru preliminariile C.M. de fotbal.

Într-un meci — prolog al etapei — lăudabile efortul și grija Televiziunii de a găsi soluții plauzibile pentru iubitorii fotbalului — Rapidul a întîlnit echipa din Constanța, asupra căreia în ultimii ani are un ascendent în palmares, deși nu de puține ori, constănțenii, din 2 întîlniri au cules, e drept mai demult, cîte 3 sau chiar 4 puncte. Dar parcă victoria aceasta a venit greu, chinuitor. Meciul a fost de o factură modestă, s-a desfășurat sub semnul unui vizibil echilibru, rezultat dintr-o ușoară dominare teritorială a gazdelor și din contraatacurile extrem de periculoase ale oaspeților. Pînă în minutul 76 rezultatul a fost favorabil constănțenilor prin golul înscris de Oprea. Nici lor nu le venea să creadă în perspectiva victoriei, ceea ce ar fi întrecut propriul proiect în viziunea căruia era doar un draw, tendință exprimată de maniera de joc, cu un vădit accent pe apărare. Dar antrenați de euforia unui rezultat în favoarea lor, au uitat armele cu care să-și mențină zestrea minimă, și, astfel, și-au văzut visurile spulberate. Rezultatul este echitabil fie și numai dacă ne gîndim că învingătorilor le-a fost refuzat de către arbitrul Ion Rus din Tg. Mureș un penalty (minutul 30 fault asupra lui Marin Stelian) și că golul constănțenilor este mai mult opera lui... Răducanu care, plonjînd neatent, neconcentrat și prea sigur de sine, cum i se întîmplă uneori, a lasat să treacă balonul pe sub el ca la un meci de antrenament. Marin Stelian și Neagu au reparat greșeala, readucînd bucuria în inimile suporterilor care au înfruntat cu stoicism rafalele ploii reci. Evoluția de ieri a Rapidului nu a fost însă nici măcar o copie ștearsă a celei de duminică din partida cu Dinamo. Pentru F. C. Constanța situația devine critică.

Dincolo de calitatea precară a partidei ar mai fi de criticat jocul de o duritate excesivă practicat de mulți dintre componenții ambelor formații, protestele și ieșirile insolente care au avut drept consecință eliminarea lui Marin Stelian și împărțirea cîtorva avertismente de către arbitrul partidei și el cam inegal în judecarea situațiilor. Prima repriză s-a încheiat cu un fault brutal și un accident (Turcu), iar a doua a început cu un alt fault, un alt accident, în urma căruia portarul Ștefănescu a fost nevoit să părăsească terenul. Este regretabil și de condamnat că unii jucători uită atît de ușor una din obligațiile supreme ale disputei sportive: păstrarea, nealterat, a spiritului de fair play.

Cealaltă protagonistă a spectacolului fotbalistic de duminică, Dinamo, n-a strălucit nici ea în partida de ieri împotriva unei echipe — A.S.A. Tg. Mureș — care a devenit din ce în ce mai resemnată în meciurile pe care le susține în deplasare. Singura surpriză furnizată de acest meci este absența din formația dinamovistă a internaționalului Dinu.

Surprinzătoare victoria la scor a echipei U.T.A., care a debuit mai mult decît a jucat în acest campionat și înfrîngerea fără drept de apel a celei mai în formă echipe, C.F.R. Cluj. Cu aceasta consemnăm un fapt inedit, poate singurul, al etapei: ieri, ultimele trei echipe care nu cunoscuseră înfrîngerea în retur, au cedat în meciurile susținute în deplasare. Le-am numit pe C.F.R. Cluj, F.C. Argeș și Sportul studențesc. Ultima suferind și ea o înfrîngere la scor în fața unor adversari setoși de glorie care, cu fiece etapă, împrumută tot mai mult chipul campionilor, pregătind, astfel, marele carnaval din Cetatea Băniei.

Dar pînă atunci mai este. Campionatul, deocamdată, se întrerupe, în vederea pregătirilor echipei naționale pentru meciul cu R.D. Germană din 27 mai, cînd tricolorii trebuie să dea măsura maximă a posibilităților, asigurîndu-și printr-un rezultat favorabil ascensiunea neîntreruptă în cursa calificării pentru turneul final al C.M. de fotbal. Pentru această performanță se cere calm, eforturi conjugate, dăruire, o înaltă răspundere sportivă și civică din partea jucătorilor, antrenorilor, a celorlalți factori care concură, într-un fel sau altul, la pregătirea pentru această importantă confruntare.

V. CĂBULEA

CLASAMENT

Univ. Craiova	24	12	8	4	40—28	32
Dinamo	24	13	4	7	36—25	30
C.F.R. Cluj	24	9	10	5	27—22	28
F. C. Argeș	24	11	5	8	36—22	27
Steaua	24	9	9	6	30—18	27
S. C. Bacău	24	10	7	7	26—28	27
Petrolul	24	9	7	8	18—22	25
Steagul roșu	24	8	7	9	30—18	23
Rapid	24	7	9	8	25—22	23
Jiul	24	9	5	10	32—33	23
C.S.M. Reșița	24	6	9	9	25—31	21
U.T.A.	24	6	9	9	24—31	21
„U“ Cluj	24	7	7	10	21—35	21
F.C. Constanța	24	6	7	11	21—29	19
A.S.A. Tg. M.	24	9	1	14	28—38	19
Sp. Studențesc	24	4	10	10	24—41	18

Etapa viitoare

(duminică, 3 iunie)

Sportul Studențesc — F. C. Argeș (0—1), A.S.A. Tg. Mureș — S. C. Bacău (0—1), F. C. Constanța — „U“ Cluj (0—1), Steaua — Universitatea Craiova (0—0), C.F.R. Cluj — Steagul roșu Brașov (0—2), C.S.M. Reșița — Dinamo (0—2), U.T. Arad — Petrolul (0—1) și Jiul — Rapid (1—4).

În paranteze, amintim rezultatele tehnice din toamnă.

SPORT

MERIDIAN

• **Victoria în etapa a VI-a a „Cursei păcii“** a revenit rutierului sovietic Valeri Lihaciov, care i-a întrecut la sprintul final pe francezul Jean Louis Danguillaume, și pe cehoslovacul Antonin Bartonicek. Toți trei au fost cronometrați pe distanța de 151 km cu timpul de 3h 38'42''. Pe locul patru a fost clasat românul Teodor Vasile.

Astăzi se desfășoară etapa a 7-a pe traseul Cracovia—Kielce (118 km).

• **„Cupa Cupelor“ la fotbal a fost cîștigată în acest an de formația italiană A.C. Milan.** În finala competiției, disputată la Salonic în prezența a peste 45 000 de spectatori, fotbaliștii de la A.C. Milan au învins cu scorul de 1—0 (1—0) formația engleză Leeds United. Golul victoriei a fost marcat în minutul 4 de Chiarugi.

• Echipa de fotbal a R.D. Germane a susținut la Karl Marx Stadt un meci de verificare cu formația Ungariei. Fotbaliștii din R.D. Germană au obținut victoria cu scorul de 2—1 (1—1).

• **În urma rezultatelor înregistrate în cele trei competiții cicliste clasice:** „Turul Spaniei“, „Turul Romandiei“ și cursa de la Dunkerque, în clasamentul „Trofeului Super Prestige-Pernod“ conduce campionul belgian Eddy Merckx, cu 260 de puncte.

de peste hotare

Securitatea europeană — cauza tuturor popoarelor continentului, a tinerei generații

Fundament trainic conlucrării pașnice

Pe măsură ce lucrările reuniunii multilaterale de la Helsinki înaintează spre faza finală, devin vizibile și cunoscute progresele realizate în atingerea scopului său — pregătirea conferinței europene privind securitatea și cooperarea. Printre problemele dezbătute de delegațiile celor 34 de state participante, la loc de seamă s-a situat, atît în ce privește ordinea de prioritate, cît și durata și amploarea eforturilor solicitate, formularea principiilor pe care trebuie fundate în viitor relațiile dintre statele continentului. Rezultatele de pînă acum ale consultărilor au fost primite cu satisfacție de opinia publică din România, care consideră că s-au creat condițiile pentru convocarea încă în vara acestui an a conferinței general-europene. Principiile cristalizate pe „lista provizorie de norme" — ce vor primi, în fazele ulterioare ale conferinței, formă definitivă — sînt rezultanta eforturilor și contribuției tuturor statelor participante la consultări și exprimă fidel interesul major al popoarelor de pe continent pentru principiile care trebuie să guverneze în viitor raporturile statale și voința lor unanimă ca noul sistem de relații să fie o operă europeană colectivă. In ce privește conținutul, printre normele acestei „liste provizorii" se numără principii afirmate și promovate de România în politica sa externă cu ardoarea și consecvența demne de înalta cauză spre care țintesc: instaurarea unor relații noi, de esență democratică, bazate pe respectarea independenței și suveranității naționale a fiecărui stat, pe egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, stima și avantajul reciproc, pe abolirea forței și amenințării cu forța — adică pe dreptul popoarelor de a-și hotărî singure soarta, calea propriei dezvoltări. Potrivit punctului de vedere afirmat de țara noastră, securitatea europeană trebuie să ofere un cadru apt să garanteze dezvoltarea liberă a fiecărei națiuni, să pună popoarele la adăpost de orice fel de amenințări, intervenții și presiuni, să înlăture sursele de conflict, tensiune și suspiciuni reciproce și să asigure o cooperare rodnică între toate statele continentului. Astfel fundamentată, securitatea europeană va reprezenta o contribuție de preț la cauza păcii în întreaga lume nu numai prin scoaterea în afara zonei de încordare a unui întreg continent, ci și prin valoarea de exemplu a relațiilor pe care le va instaura, prin calitatea superioară pe care ar reprezenta-o. Principiile afirmate în toate documentele partidului și statului nostru și aplicate cu strictețe în politica externă a României au fost îmbrățișate, după cum au arătat și reuniunile europene ale tineretului de la Snagov, München, Helsinki și Florența, de cercuri largi ale opiniei publice internaționale, demonstrîndu-și astfel valoarea și valabilitatea universală. Elaborarea și recunoașterea definitivă a acestor principii ca norme de conduită în relațiile intereuropene prin documentele Conferinței general-europene va reprezenta un act politic internațional de importanță majoră. Istoria arată însă, că simpla lor recunoaștere este insuficientă pentru îndepărtarea oricărui pericol la adresa drepturilor suverane ale popoarelor, motiv pentru care România consideră necesar ca la conferința de la Helsinki să se ajungă la un angajament solemn de respectare de către fiecare stat, în raporturile cu toate celelalte state, a acestor principii considerate ca un tot, stipulîndu-se că nimic nu poate justifica încălcarea lor — aceasta fiind echivalentă cu violarea dreptului popoarelor la independență, a Cartei Națiunilor Unite, cu un atentat la cauza colaborării și păcii în lume.

Necesitatea elucidării tuturor aspectelor și a definitivării normelor fundamentale ale noilor relații intereuropene trebuie să stimuleze eforturile pentru convocarea cît mai curînd posibil a Conferinței general-europene.

BAZIL ȘTEFAN

„Imperativul realizării securității efective și egale a tuturor țărilor europene"

Cuvîntul conducătorului delegației României la Consultările preliminare privind reducerea trupelor și armamentelor în Europa centrală

VIENA 16 — Corespondentul Agerpres, Corneliu Vlad, transmite: În capitala Austriei continuă consultările preliminare privind reducerea trupelor și armamentelor în Europa centrală. În cadrul dezbaterilor generale din ședințele plenare, conducătorii delegațiilor statelor participante expun, în continuare, pozițiile guvernelor lor asupra problemelor care fac obiectul reuniunii. În ședința de miercuri a luat cuvîntul conducătorul delegației României, Virgil Constantinescu. În abordarea acestor probleme, ca de altfel a oricăror aspecte militare care privesc Europa, a spus reprezentantul român, trebuie să se pornească de la imperativul realizării securității efective și egale a tuturor țărilor europene, de la necesitatea de a se contribui în mod practic la atingerea acestui obiectiv.

Excluderea forței și amenințării cu folosirea forței în raporturile dintre statele europene, instaurarea unui climat de colaborare, înțelegere și pace între toate popoarele continentului, sînt direct legate de realizarea unor măsuri efective de dezangajare militară și de dezarmare atît în ansamblul continentului, cît și în diferite regiuni ale sale. Înfăptuirea unor asemenea măsuri constituie deci o parte integrantă a securității europene: edificarea unui sistem trainic de securitate și cooperare în Europa reclamă adoptarea unor măsuri concrete în domeniul dezangajării militare și dezarmării.

În continuare, reprezentantul român a expus punctul de vedere al țării noastre potrivit căruia soluționarea acestor probleme trebuie să fie rezultatul eforturilor comune ale tuturor statelor continentului și să se facă în interesul tuturor. Guvernul român, a subliniat el, socotește necesar să se pornească de la o viziune de ansamblu, de la necesitatea elaborării și transpunerii în practică, pas cu pas, a unui program complex și cuprinzător de măsuri de dezangajare militară și dezarmare, atît pe întregul continent cît și în diferite zone ale sale. Acest program ar putea cuprinde: reducerea și apoi retragerea tuturor trupelor străine de pe teritoriile altor state în limitele frontierelor lor naționale; lichidarea bazelor militare aflate pe teritoriile altor state; renunțarea la manevre militare, la demonstrațiile de forță, la concentrarea de trupe la frontierele altor state; reducerea bugetelor militare, începînd cu bugetele țărilor mari, puternic înarmate, și încetarea cursei înarmărilor; [illegible] crearea de zone denuclearizate în diferite părți ale Europei și asumarea de către puterile posesoare de arme nucleare a obligației de a nu folosi aceste arme împotriva statelor care fac parte din asemenea zone; pregătirea condițiilor pentru desființarea blocurilor militare și, în ultimă instanță, lichidarea acestora. În același timp, a arătat reprezentantul țării noastre, este necesar să se acționeze energic pentru adoptarea prioritară a unor măsuri eficiente de interzicere a armelor nucleare și a tuturor celorlalte arme de distrugere în masă, încetarea producției, reducerea stocurilor existente și eliminarea întregului arsenal de mijloace de distrugere în masă: nucleare, chimice, bacteriologice și de alt tip.

Considerăm, a spus reprezentantul român, că orice măsură de natură politică sau militară întreprinsă pe continent nu trebuie să fie îndreptată împotriva nici unui stat sau continent, nu trebuie să afecteze securitatea altor state, altor zone ale Europei sau altor continente.

Arătînd că examinarea măsurilor de interes general european privind dezangajarea militară și dezarmarea pe continent trebuie încredințată unui for plenar european, vorbitorul a apreciat că măsurile care vizează în mod nemijlocit numai o regiune sau anumite țări pot să formeze obiectul negocierilor în cadrul unor foruri specifice, cu participarea țărilor direct implicate și a altor state care manifestă interes. În toate cazurile cînd se abordează unele categorii de măsuri parțiale — a spus reprezentantul român — toate statele europene trebuie să fie informate în mod sistematic, convenind — într-un spirit de cooperare — asupra viitorilor pași ce urmează a fi întreprinși pe această cale.

Prezentînd, în continuare, coordonatele poziției țării noastre, vorbitorul a arătat că guvernul român și-a exprimat voința de a lua parte la aceste consultări și la negocierile ce vor urma, însă delegația română nu va participa la adoptarea hotărîrilor, România nu va fi parte și nu va semna documentele și înțelegerile la care se va ajunge, considerînd că aceasta este de competența statelor nemijlocit interesate. Ea își va aduce în mod efectiv, în spirit constructiv și în colaborare cu celelalte delegații, întreaga contribuție la desfășurarea cu succes a negocierilor.

În concepția delegației române, întreaga organizare a lucrărilor, procedura și metodele de lucru, atît la reuniunea preliminară, cît și la negocierile propriu-zise, trebuie să creeze condiții adecvate pentru armonizarea eforturilor, intereselor și pozițiilor tuturor statelor participante, ca state egale, suverane și independente. În acest spirit, delegația română înțelege să participe la lucrări pe baza dreptului tuturor delegaților de a lua cuvîntul și de a prezenta documente, fără nici o îngrădire, asupra problemelor care fac obiectul discuțiilor.

Considerăm, a spus reprezentantul român, că înțelegerile la care se va ajunge în urma acestor negocieri constituie doar un prim pas, limitat la o regiune a continentului, din procesul de retragere a tuturor trupelor străine, în limitele frontierelor naționale. Pentru ca măsurile de reducere și pînă la urmă retragerea forțelor armate din Europa să reprezinte pași reali de dezangajare militară și dezarmare, considerăm necesar ca trupele retrase să fie, în același timp, demobilizate. În nici un caz, trupele retrase dintr-o țară sau din regiunea respectivă să nu fie dislocate în alte țări sau regiuni ale Europei, unde s-ar mări astfel concentrarea de forțe armate, ceea ce ar da naștere la o nouă angajare militară, la noi tensiuni.

Măsurile de dezangajare militară și dezarmare pe continent, a subliniat vorbitorul, sînt privite de guvernul român ca acțiuni nu de conjunctură, ci de statornicire a unui nou climat, a unor noi relații. În acest sens, aceste măsuri trebuie să aibă un caracter ireversibil și ar urma să fie asociate cu angajamentul părților că în viitor nu vor mai fi trimise trupe pe teritoriul altor state.

Evidențiind însemnătatea deosebită a înțelegerilor pe plan regional și subregional, delegatul român a menționat propunerile guvernului român privind transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării, liberă de arme nucleare, eforturile sale pentru atingerea acestui obiectiv.

Delegația României, a spus vorbitorul în încheiere, își exprimă din nou hotărîrea de a face tot ceea ce depinde de ea pentru a contribui la reușita acestor consultări.

Pași pe Terra

Un grup statuar din imensa aripă cu statui a muzeului Vatican se numește „Doborîrea taurului". Privindu-l, senzația inițială e că asiști la o coridă. Si totuși, nimic fioros, nimic sălbatec în ochii și încordarea taurului. Mai degrabă ceva solitar, acceptarea parcă a unei justiții nevăzute.

Taurul se uită în pămînt, gîtul întors pare un arc de cer înțepenit în pămînt.

Omul, de o suplețe ireală, înfige cuțitul și sîngele care curge îi golește parcă lui însuși vinele. Către rana deschisă (sau către cuțit?) din pămînt își ridică meteoric capul un șarpe.

Și raci care foșnesc ca tanna frecîndu-și cleștii într-un gri apăsat, înlănțuindu-se surd către măruntaie. Deci nu despre o coridă e vorba, nu despre o luptă. E aproape sigură reprezentarea unui ritual. A unei jertfe adusă deopotrivă cerului și pămîntului. Dar te întrebi, cerului — de ce? Zeii romani se născuseră pe cerul homeric doar, autoritatea lor nu era absolută și o legiune, s-a văzut, era mai puternică decît chiar protecția unui zeu. Am dreptate sau nu? — l-a întrebat împăratul Adrian pe un tînăr filozof cu care se confrunta în Senat. Replica acestuia l-a înmuiat: „cineva al cărui cuvînt se bazează pe treizeci de legiuni și toate înarmate, are întotdeauna dreptate". De unde se vede că împărații ca și interlocutorii lor, cîteodată, erau cu mult mai pasionali decît zeii de deasupra lor. În Senat și circula o butadă: tu crezi în zeul pe care-l invoci? Dacă n-ar exista și tot aș crede în el, se răspundea. În mare taină, bineînțeles, dar cu convingerea că nu se săvîrșește un sacrilegiu.

Dintre toți zeii lumii, cei ai Romei au fost cei mai slabi, împărații în schimb au fost de o inegalabilă forță. Spre deosebire de greci, unde zeii se amestecau în viața oamenilor, la Roma oamenii se amestecau mai degrabă în viața zeilor. De aceea și statuile care se văd, cele mai multe îl reprezintă pe om. Și încă într-o strălucire care ar fi concurat și enervat divinitatea. Bronzul lui Marc Aureliu a fost în întregime acoperit cu aur și numai faptul că a fost confundat cu Constantin l-a salvat de la metamorfozarea sa în ghiulele de tun. Zeii îl acceptaseră așa strălucitor și puternic dar vremurile care urmau flăminzeau cu guri de tun și aveau nebună nevoie de ghiulele. Încît, în istoria Romei, mai tîrziu, se poate spune că s-a tras de-a dreptul cu statui. Ca a fost un război al statuilor pe care romanii le expropriaseră de cultul zeilor și în care implantaseră gloria trat fiindcă statuia însăși a rezistat. Ideea sfîrșitului lumii a fost amînată și uitată apoi, îngropată sub chiar petele de aur care strălucesc și acum, în soarele de peste Capitoliu. Viața legendelor a fost viața însăși a Romei, iar multe dintre ele au devenit argumente apoi, în măsură să explice istoria. Dintre toate științele însă, arheologia a fost cea care le-a dat cel

Italia în treacăt (IV)

Statui și legende

Însemnări de A. I. ZĂINESCU

Romei cu spiritul și împărații ei. Noroc că grecii, în temeritatea și fidelitatea lor artistică, au copiat tot ce s-a putut atunci — doar și romanii îi copiaseră pe ei! — și au restaurat multe din valorile unui tezaur comun.

Cînd de pe statuia lui Marc Aureliu se va șterge și ultima fibră de aur, se zicea, atunci va fi sfîrșitul lumii. Să fie aceasta o explicație că statuia a fost atît de bine păstrată și ascunsă sub identitatea împăratului Constantin, pentru a opri mîna celor ce s-ar fi atins de ea?

Oricum, legenda s-a păsmai mare credit. Și, de cele mai multe ori, n-a greșit. Excavatoarele mai scot și azi la iveală vestigii pe deasupra cărora plutește un abur cald de legendă. Și, la suprafață, ca și în adîncuri, Roma este un tulburător depozit al acestora. E și acesta unul din motivele pentru care, în fiecare an, orașul primește, ca pe un formidabil pelerinaj, peste trei milioane de turiști.

Italia veche și nouă: colonade și mașini.

Foto: C. VOITIȚCHI

LA ZI

Din nou „febra aurului"

„Febra aurului", care a marcat la sfîrșitul săptămînii trecute tranzacțiile la principalele burse vest-europene a atins la începutul actualei săptămîni cotele unei veritabile frenezii a goanei după metalul galben. La bursa din Paris prețul aurului depășea marți seara, cu cei 118,28 dolari uncia, toate recordurile stabilite vreodată, reprezentînd de aproape trei ori cursul oficial (teoretic fixat, în februarie 1973, după cea de-a doua devalorizare a dolarului la 42,22 dolari uncia). Celelalte piețe ale metalului galben din Europa occidentală și Japonia căutau să mențină „ritmul infernal de creștere a prețului unciei" (FRANCE PRESSE). Aceasta în timp ce dolarul se clătina pe aproape toate piețele valutare din Europa occidentală acuzînd scăderi sensibile pe parcursul unei singure săptămîni.

Noul puseu puternic de „febră a aurului" reflectă în mod evident o neîncredere accentuată față de principalele monede occidentale — în special față de dolar care a suferit două devalorizări succesive — neîncredere ce-și are izvorul în neliniștile și incertitudinile generate de situația economică și politică din lumea occidentală. „Uriașul și nemaiîntîlnitul procent de aproape 200 la sută care desparte cursul real de cel oficial al aurului — notează cotidianul francez LE FIGARO — măsoară fragilitatea și dezechilibrele actualului sistem monetar occidental. Este suficient ca Washingtonul să multiplice gafele voluntare și consilierul Casei Albe dl. Flanigan să pronunțe cuvîntul devalorizare pentru ca o veritabilă frenezie, vecină cu nebunia să se producă pe piața aurului". Aluzia cotidianului parizian la „gafele voluntare" ale oficialităților americane nu este întîmplătoare și unii comentatori vest-europeni se întreabă dacă teama de o nouă devalorizare a dolarului nu a fost factorul principal care a declanșat creșterile record de pe piața aurului. Mergînd mai departe, acești observatori avansează supoziția că noile convulsiuni pe piața aurului și teama de o nouă devalorizare a dolarului i-ar putea foarte bine servi pe americani pe două planuri. „Responsabilii americani — notează DIE WELT — nu vor întîrzia, desigur, să afirme că realitățile confirmă tezele lor, că piața aurului e speculativă în cel mai înalt grad și că nu e posibilă construirea unui sistem monetar, pe baza aurului. În plus, toată conjunctura actuală și noua clătinare a dolarului riscă să-i pună repede pe vest-europeni într-o situație delicată, cu care, de altfel, au mai fost confruntați și în trecut: fie să accepte o revalorizare progresivă a monedelor lor în detrimentul competitivității pe piețele străine și implicit în avantajul S.U.A., fie să reînceapă să înmagazineze dolari". Preocupările ce se fac simțite în Europa occidentală în legătură cu noile simptome de dezechilibru la bursele de aur și devize trebuiesc privite în corelație cu perspectivele unei confruntări dure între S.U.A. și țările vest-europene la negocierile comerciale și monetare din toamnă (așa numita „rundă Nixon"). Ultimele declarații ale ministrului american de finanțe, George Schultz, opinează FRANCE PRESSE, „par să ateste o înăsprire a poziției S.U.A.", care își menține cererile ca partenerii săi să contribuie la ameliorarea balanței comerciale americane (deficit cifrat la peste 10 miliarde dolari în primele patru luni ale anului în curs), nefiind dispuse, în același timp, să accepte principiul concesiilor reciproce solicitate de vest-europeni.

E prea devreme pentru a evalua implicațiile, eventualele urmări ale actualelor frămîntări la bursele de aur și devize. Ceea ce iese în evidență cu claritate este persistența crizei monetare occidentale.

EM. RUCĂR

Reuniunea de la Helsinki

Continuă ședințele grupurilor de lucru pentru redactarea documentelor și organizarea Conferinței general europene

HELSINKI 16. — Corespondentă de la D. Tinu: Reuniunea multilaterală de la Helsinki, consacrată pregătirii conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, cunoaște o amplă desfășurare. Miercuri au avut loc mai multe ședințe ale diferitelor grupuri de lucru. Astfel, a avut o nouă întîlnire grupul de lucru pentru problemele cooperării culturale și relațiilor umane, care a început redactarea textelor referitoare la dezvoltarea contactelor și schimburilor de persoane. Totodată, continuă negocierile privind redactarea textului integral al preambulului la acest capitol al ordinii de zi a viitoarei conferințe.

S-au reunit, de asemenea, membrii grupului de lucru însărcinat cu problemele cooperării economice, tehnico-științifice și în domeniul protejării și ameliorării mediului înconjurător, precum și ai grupului care se ocupă de definitivarea documentelor privind principiile ce trebuie să guverneze relațiile între statele participante. La rîndul lor, experți financiari au avut un nou schimb de păreri referitor la distribuirea cheltuielilor legate de desfășurarea conferinței. În cadrul unui alt grup de lucru au fost discutate unele aspecte ale organizării conferinței.

„Zilele culturii românești" în Italia

ROMA 16. — Corespondentul Agerpres, Radu Bogdan, transmite: În capitala Italiei au fost inaugurate „Zilele culturii românești", manifestare de prestigiu organizată de „Centrul de acțiune latină", în colaborare cu ambasada română, în întîmpinarea vizitei pe care o va efectua în Italia președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu. „Zilele culturii românești" își propun să ilustreze printr-un program complex de manifestări bogatele tradiții ale relațiilor seculare româno-italiene și, în același timp, să facă cunoscut mesajul umanist al culturii românești contemporane, de care cultura italiană se simte, azi ca și ieri, la fel de legată.

Cu prilejul festivității inaugurale, au luat cuvîntul Alberto Folchi, vicepreședinte al „Centrului de acțiune latină", și Iacob Ionașcu, ambasadorul țării noastre la Roma, care au subliniat importanța acestei acțiuni pentru mai buna cunoaștere și apropiere dintre popoarele român și italian, pentru stringerea continuă a legăturilor și prieteniei dintre cele două țări și popoare. În continuare, a fost deschisă o expoziție românească de carte, cuprinzînd cele mai noi și mai semnificative apariții editoriale din țara noastră.

NOTE DE DRUM

Norvegianul și marea

Bygdoy este o simplă suburbie din Oslo. Liniștită în mod obișnuit ea se animează în week-end cînd mii de norvegieni și turiști străini își croiesc drum cu greu prin mulțimea mașinilor ca să descifreze în scîndura uscată a corăbiilor, vechi de secole, destinele zbuciumate ale unor călători, cercetători și cuceritori de pămînturi noi — vikingii. Sîntem la „Muzeul Maritim", cel mai mare de acest fel din lume, care etalează mai puține mărturii tehnice și mai multe istorice. Corăbiile, dezgropate din adîncimile nisipoase, uneori la peste 20 metri, își îndreaptă vîrfurile spre fiordul pe al cărui mal opus se desfășoară panorama viu colorată a capitalei norvegiene. Par pregătite să-și ridice ancora pentru întîlnirea cu apele reci de un albastru-petrol, propriu numai acestui meridian. „Corăbiile lungi" posedă sveltețea dăruită de mîinile pricepute ale constructorilor de demult care se exprimau cel mai bine în animalele fabuloase de la provă și pupă ce-i îngrozeau cu ferocitatea falsă a gurilor deschise pe locuitorii neobișnuiți ai ținuturilor noi scoase la lumină de marinarii norvegieni. Istoria secolelor următoare a confirmat continuitatea acestei vocații a navigației pînă în zilele noastre. Alte puncte de interes ale acestei zone muzeistice susțin afirmația. Pluta lui Thor Heyerdahl „Kon Tiki", este găzduită într-o clădire special amenajată, unde la lumina puternică a reflectoarelor zărești printr-un geam gros de un deget, imitînd feeric apa de jad a oceanelor, obiectul curiozității tuturor vizitatorilor: pluta cu coșul de nuiele atîrnînd dedesubt care dădea de știre despre condiția bunurilor și a legăturilor lor. Mai încolo, barca de papirus „Ra" a aceluiași navigator de renume. Și mai departe muzeul „Fram", al marilor exploratori Fridtjof Nansen și Roald Amundsen.

Oslo este un mare port în rada căruia acostează vase purtînd pavilioanele cele mai diverse. Constructorii lansează nave comandate de numeroase țări. Puterea tradiției în materie de construcții navale e dovedită de fapte și cifre: tot orașul pare că trăiește prin acest port, casele sînt orientate spre el, toate străzile, dar absolut toate, sfîrșesc în pantă lentă la gura portului: flota comercială norvegiană cu un tonaj de 19 675 000 ocupă locul 4 în lume la o populație de 3,8 milioane oameni. Norvegienii și-au legat dintotdeauna viața de apă. După marinari și constructori de nave, miile de familii de pescari din satele semănate printre fiorduri au făcut ca etichetele produselor lor să fie căutate în magazinele de pe toate continentele. Norvegia este unul dintre cei mai mari exportatori de pește din lume. Pămîntul neproductiv (doar 2,6 la sută este teren agricol și numai 0,5 la sută pășuni) a descurajat orice inițiative agricole. Apa a rămas elementul geografic cel mai darnic. După sursă de hrană, iat-o sursă inepuizabilă de energie. Torenții de munte au produs în 1968, 60,1 miliarde kWh ceea ce situează țara pe locul I în lume la energia electrică pe cap de locuitor. Celelalte industrii — electromagnetică, a lemnului — alimentate de aceeași energie și-au cîștigat un renume internațional. Tot marea și-a deschis străfundurile pentru a le mai dărui o bogăție neprețuită — petrolul. Izolate de jur împrejur de apă, primele platforme petrolifere au apărut. Pe ele lucrează oameni ca pe adevărate corăbii moderne, perpetuînd viața pe mare a norvegienilor.

DOINA TOPOR

„O ȘANSĂ ISTORICĂ"

OAMENI DE STAT EUROPENI SUBLINIAZĂ IMPORTANȚA CONFERINȚEI PENTRU SECURITATE ȘI COOPERARE

În ciuda numărului considerabil de probleme complexe care își așteaptă rezolvarea, pe plan internațional, principala trăsătură a actualei situații o constituie îmbunătățirea climatului politic în Europa și în întreaga lume — a arătat, la dineul oferit în cinstea lui Gemal Biedici, președintele Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, aflat în vizită la Berlin, Willi Stoph, președintele Consiliului de Miniștri al R.D.G.

Subliniind importanța viitoarei Conferințe general-europene pentru securitate și colaborare, Willi Stoph a arătat că R.D. Germană va milita și în continuare în mod activ pentru ca această conferință să înceapă în curînd și să fie încununată de succes.

În cuvîntul său, Gemal Biedici a subliniat satisfacția Iugoslaviei față de destinderea care are loc în Europa și înțelegerea reciprocă manifestată în relațiile dintre țările europene — rezultat al acțiunii forțelor ce se pronunță pentru colaborare pe baze egale între toate țările continentului. În această ordine de idei, a apreciat că viitoarea Conferință general-europeană pentru securitate și colaborare reprezintă o șansă istorică de realizare a păcii, securității și a unei colaborări multilaterale pe baze egale între popoare și țări suverane și a subliniat că întreaga activitate a Iugoslaviei în domeniul pregătirii Conferinței a fost călăuzită de dorința de a fi atins acest țel.

Într-un interviu acordat ziarului „Izvestia", cancelarul R.F. Germania, Willy Brandt, după ce s-a referit la vizita secretarului general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, în R.F.G., a subliniat că guvernul țării sale acordă o mare însemnătate bunelor relații cu toate statele socialiste europene. Sperăm, a spus el, că vom putea încheia, în curînd, tratatul dorit cu Cehoslovacia, și că, de asemenea, se va netezi calea spre stabilirea de relații diplomatice cu Ungaria și Bulgaria. În rest, a adăugat Willy Brandt, R. F. Germania va avea un rol activ și pozitiv în eforturile multilaterale care se depun în prezent la Helsinki și Viena. Cancelarul și-a exprimat, apoi, speranța ca apropiata Conferință general-europeană va servi la așezarea pe o bază solidă a politicii de destindere, va contribui în mod real și efectiv la securitatea și colaborarea în Europa.

Comitetul pentru securitate în Europa din Republica Democrată Germană s-a pronunțat în favoarea convocării rapide a conferinței europene de securitate și colaborare, arătînd că salută schimbările pe calea reducerii încordării pe continent, succese realizate datorită, printre altele, eforturilor țărilor socialiste.

Luînd cuvîntul în cadrul Comisiei pentru afacerile externe a Senatului italian, ministrul de externe Giuseppe Medici a declarat că „una din direcțiile principale în care țările Europei occidentale trebuie să-și orienteze efortul este normalizarea relațiilor cu țările din Est. Abordînd problema convorbirilor pregătitoare de la Helsinki conducătorul diplomației italiene a subliniat că începerea dialogului în capitala Finlandei va da posibilitatea așezării relațiilor dintre statele europene pe baze noi și va putea insufla acestora un spirit de înțelegere și colaborare. „De aici — a precizat ministrul de externe italian — derivă necesitatea ca principiile dreptului internațional să servească ca bază temeinică coexistenței dintre statele europene."

Cooperarea româno-iraniană

Miercuri, la Teheran a avut loc semnarea de către tovarășul Ion Pățan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul comerțului exterior al României, și Houshang Ansari, ministrul iranian al economiei, a protocolului celei de-a 9-a sesiuni a Comisiei mixte. Documentul prevede extinderea și diversificarea cooperării bilaterale în domeniile construcțiilor de mașini, industriei petrolului și chimiei, miniere și metalurgice, forestiere, materialelor de construcții, electrotehnice, precum și în sectoarele agriculturii, asistenței tehnice, pregătirii cadrelor etc. Se prevede, de asemenea, lărgirea și diversificarea schimburilor de mărfuri între cele două țări.

Cu ocazia încheierii lucrărilor sesiunii, ambasadorul României la Teheran, Alexandru Boabă, a oferit un cocteil.

„Skylab": o nouă amînare?

Lansarea primului echipaj din cadrul misiunii „Skylab", fixată de N.A.S.A. pentru 20 sau 25 mai, ar putea fi din nou amînată cu cîteva săptămîni — s-a anunțat, miercuri, la Centrul spațial de la Cape Kennedy. Incidentul provocat de desprinderea unor plăcuțe de aluminiu care au blocat deschiderea a două din cele 6 panouri exterioare echipate cu celule solare și destinate asigurării energiei electrice în interiorul cabinei, va avea și alte consecințe, în special în ceea ce privește menținerea capacității termice a cabinei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". TEL. 17.60.10, 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. — Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii".
Cititorii din străinătate pot face abonamente prin „ROMPRESFILATELIA" — Serviciul Import-Export Presă — București — Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001.